

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primească la BIRoul ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un ziar pe săptămână 14 bani, a doua-oară
12 bani, a treia-oară 10 bani.

Episcopia gr.-cat. maghiară.

Foile jidano-maghiare din Budapesta, după ele cele din celelalte orașe au vestit cu bucurie, că prim-ministrul Lukács a fost înștiințat de ministrul de externe Berchtold despre înființarea episcopiei gr.-cat. maghiare prin o hotărâre a Papei dela Roma. Hotărârea aceasta a și fost publicată în Monitorul Oficial al Papei, care în modul acesta s'a pus în slujba dușmanului neamului nostru de veacuri dându-i cel mai bun mijloc pentru a sfărțica cu bucata națiunea română.

E bine să arătam în câteva rânduri istoricul acestei afaceri.

Înainte cu ceva preste 200 de ani, Românii iobăgiți și supuși cu totul unui neam străin, care a știut să-i încalce, au crezut, că vor putea răsufla cât de cât, dacă vor face o uniune cu biserica romano-catolică. Vechia noastră religie greco-orientală ajunsese să fie abia suferită în patria noastră. Foștii principii calvini ai Transilvaniei întrebuițând mijloace barbare au izbutit să silească un număr mare de Români să treacă la calvinism, ceea ce însemna însă *pierderea limbii*.

Am scăpat însă de acești principii și Transilvania ajunsese sub stăpânirea Austriei catolice. Religia catolică ajunsese religie de stat, catolicii erau preferați (erau cei din tâu) pretutindeni. Se începura și încercările de-a aduce pe Români la catolicism, făgăduindu-li-se tot felul de ușurări. Episcopul român Atanasie s'a increzut făgăduelilor și în sinodul ținut la Alba-Iulia au hotărât reprezentanții clerului român, că primesc unirea cu biserica romano-catolică, dar cu condiție, ca *biserica unită să rămână românească, cu limba, slujba și legiunile cele vechi ale bisericii românești, având autonomia (neatârănarea) ei proprie*. Papa a primit condiția și astfel am rămas Românii împărțiți bisericește în două părți, dar sufletește tot una.

Unirea cu biserica romano-catolică au făcut-o însă și Rutenii, un popor de preste 500 mii de suflete, care locuiește în partea de meazănoapte-răsărit a Ungariei, în vecinătatea Românilor. Rutenii slăbiți de potopul omizilor jidane, cari au năvălit din Galiția preste ei, lipsiți de preoți cu dragoste pentru neam au ajuns în veacul abia trecut să nu mai aibă nici o școală națională ruteană. Preoții lor se maghiarizaseră aproape toți, ceialalți cărturari ai lor asemenea. Și precum măruț putred strică sute de mere bune, precum mișelul

caută să mișelească pe cei buni, așa și buruenile maghiarizate ale Rutenilor au căutat să spargă biserica unită ruteană și să o facă unită *maghiară*. Zeci de ani au lucrat în direcția aceasta, ajutați din toate puterile de guvernele din Budapesta. Și au izbutit! Trupul națiunii rutene din Ungaria e sfărțicat, căci o parte mare din el e declarat maghiar. Adevărat, că Papa nu le-a dat voie renegaților să întrebuițeze la sfânta liturghie limba maghiară, căci aceasta nu e socotită potrivită pentru aceasta sfântă slujbă, ci a hotărât, ca liturghia să se facă la ei în limba veche grecească. Pentru aceea însă toate celelalte slujbe se vor face ungurește, Rutenii sunt Maghiari.

Slăbiciunea, neprevăderea, lășitatea celei mai mari părți a clerului românesc din ținuturile apropiate de Ruteni au avut însă drept urmare, că în sinul bisericii unite maghiare să fie irase și o mulțime de sate *românești* din dieceza Orăzii-mari și a Gherlei. În multe din aceste sate Români și-au pierdut limba, și asta numai din vina unei părți mari a preoților, cari cu toată vedea, ce se pregătește de 50 de ani, cu toată știință, că numai prin școală națională se poate mântui neamul, nu s'au gândit la măsuri de apărare, ba ei înșiși nesocoteau casa parohială românească, vorbind chiar cu membri familiei lor ungurești! N'au încercat nici cel puțin să înființeze școli de religie, așa cum a recomandat și vrednicul protopop unit G. Stanciu.*) Nu e deci mirare, dacă lupul, văzând turma fără păstor, a intrat în ea și a răpit cât a vrut.

Cu prilejul acesta s'a dovedit din nou, că fiind vorba de luptă națională nu e de ajuns să aștepti până ce ajunge cuțitul la os. Ce ne-au folosit nouă frumoasa adunare de protestare dela Alba-Iulia? Ce ne-au folosit protestele trimise de comunele amenințate la Roma, după ce bătuse ciasul al doisprezecelea?

O rază slabă de speranță ar mai fi acum împotrivirea preoților la subjugarea lor sub un arhieru străin. În gazeta *Unirea* din Blaj publică părintele gr.-cat. *Augustin Dănilă* un proiect de împotrivire, zicând, între altele, următoarele:

„Protestare energetică împotriva gândului de-a se înființa plănuita episcopie gr.-cat. maghiară din parohiile noastre române pe motivul, că acel gând nu-i porinit din nici o lipsă sufletească, ci din proștiia de-a maghiariza cu toate mijloacele și pentru că credincioșii nostri nici unul

nu vreau să părăsească diecezele de acum (Blaj, Gherla, Oradea-mare).*)

„Declarăm firm și neclintit, că nu ne-am îndatorat de-a sluji poporului credincios în altă limbă decât cea română, și n'am jurat ascultare decât episcopului nostru, urmașilor lui legiuiri. De aceea dacă s'ar înființa cu sala episcopia gr.-cat. maghiară, a cărei limbă liturgică n'ar fi cea română, al cărei cap n'ar fi urmașul episcopului nostru, noi nu vom trece în sânul acelei episcopii.”

E frumos proiectul părintelui Dănilă. Cu acesta însă primejdia nu mai e de înlăturat. Ba încă avem să ne așteptăm pentru viitor la și mai rău. Guvernele din Budapesta de sigur nu se vor mulțumi cu câte comune au răpit acum, ci smulge meru altele. Căci lipsa de școli românești și deschiderea de tot mai multe străine îi va da dreptul — dreptul „unguresc”, străin de dreptatea dumnezească — să declare meru altele parohii românești ca fiind „maghiare” și să le incorporeze la episcopia maghiară. — Căci iată ce spune foaie jidano-maghiară *Pesti Hírlap* despre nădejile lor pentru viitor:

„Cu înființarea nouă episcopii e asigurată maghiarizarea tuturor Rutenilor din Ungaria, ceea ce face 500 mii de oameni. De altă parte va fi frântă puterea Românilor greco-catolici. Căci trebuie să știm, că noua episcopie va dispune (avea) de un mare număr de preoți și fiecare din aceștia va fi preot șovinist maghiar. Și un astfel de preot, care va avea pregătirea trebuincioasă, stăruind guvernul poate fi numit episcop în Oradea, Gherla, Blaj sau Lugoj.

„Parohiile dela margine vor desvoltă o muncă intensă de maghiarizare și vor maghiariza parohiile vecine românești. Iar parohiile astfel maghiarizate vor cere să fie puse sub jurisdicțiunea (conducerea) episcopului maghiar. În modul acesta va crește și se va mări noua episcopie în vază și întindere pe socoteala episcopilor române.” —

Pedecă pentru acest potop hunic ar putea forma numai preoți naționaliști și școli bune naționale în comunele dela margine, amenințate să fie înghițite de

*) Din dieceza Blajului e vorba să se rupă mai multe comune din Săcuime, înființându-se un vicariat. Comunele pentru episcopat se rup din diecezele Oradea și Gherla. Mai rușinos e locul pentru dieceza Orăzii, cea mai bogată dieceză românească, care din nenorocire a avut însă numai doi episcopi vrednici, pe răposatii *Vulcan* și *Favol*. Ceialalți robii păntecelui și ai mândriei necurate.

*) Vezi Foaia Poporului, nr. 50—1911.

potop. Pentru aceasta ne trebuie însă *arhieriei cu dragoste pentru neam și cu teama de blăstămul neamului lor*, pe care l-au lăsat pradă lupilor. Și blăstămul acesta îi va ajunge pe cei vinovați pentru nenorocirea națională de acum, fie ei în patrie, fie în străinătate!

Episcopia greco-orientală maghiară.

Șoviniștii turbați nu se mulțumesc, că n-au rupt o mulțime de sate din biserica română gr.-cat. (cele mai multe din dieceza Orăzii-mari!), acum urzesc planuri pentru a sfărca și *biserica română greco-orientală*. Iată ce scrie în privința aceasta „Pesti Hirlop“:

„Trebuie să începem răspândirea nouăi și puternice ideii, care dacă se va realiza, earăși va spori la număr maghiarimea: *episcopia gr.-or. maghiară*. Sub administrarea episcopilor gr.-or. români și sârbi trăiesc 200 de mii de oameni, cari sau sunt după limbă Maghiari, sau știu ungurește. Pe aceștia trebuie să-i rupem de sub influința română și sârbă și calea cea mai bună spre acest scop este înființarea unei episcopii pe sama lor. Nu ne vom odihni, până nu se va înfăptui ideea aceasta!“

Românii, de cari vorbește, sunt parte în Săcuime, parte în Ungaria înspre râul Tisza. După cum vedem, nu e vorba numai de Români, cari și-ar fi uitat limba, ci și de aceia cari știu ungurește. Toți aceștia sunt amenințați cu batjocura de-a fi rupți de maica lor biserică, ca să poată fi băgați în caldarea unei biserici schilode, cam în felul bisericii țigănești din poveste.

Apoi să nu-și smulgă mai bine fiecare Român mai întâi limba, înainte de-a mai rosti în viața lui o singură vorbă dintr-o limbă străină?

Partidul național român și opoziția maghiară. Întrebat fiind, deputatul nostru dl. Dr. Ștefan C. Pop a declarat următoarele: Partidul național român condamnă finta guvernului din Pesta, dar nu se întovărășește cu opoziția maghiară, pentru că nu primește proiectul ei de reformă electorală. Proiectul acesta cuprinde între altele și un paragraf, pe care noi Românii nu-l putem primi: ca adecă cei condamnați pentru agitație (?) să-și piardă dreptul de vot pe 10 ani, iar dacă sunt condamnați a doua oară, să-l piardă pentru totdeauna. Noi Românii nu ne putem întovărăși cu opoziția și pentru motivul, ca guvernul să nu-i poată baga vină, că să aliază cu naționalitățile.

Partidul național în comitatul Caraș-Severin. Comitetul partidului național din comitatul Caraș-Severin a ținut o ședință în Lugoj, fiind președinte dl. Dr. G. Dobrin. În ședința sa a hotărât a se face pregătirile de lipsă pentru ținerea mai multor adunări populare în comitat la timpul, când va dispune comitetul central al partidului național. Totodată s'a luat cu părere de rău la cunoștință ținerea unei adunări (la Răcășdia), despre care se spune, că e a partidului național, pe când ea a fost străină de partidul nostru, căci a fost convocată fără știrea și aprobarea comitetului național din comitatul Caraș-Severinului.

Tot în ședința aceasta s'a hotărât a se aduce la cunoștința Românilor din comitat, *că comitetul partidului nostru din Lugoj va ajuta pe orice Român, care are năcazuri la administrația comitatului sau la comune.*

Blăstămul școalei străine. Băntatul e plin de școale comunale și de stat, adecă de școale, în care limba maternă a copiilor sau nu se întrebuintează de loc, sau e batjocorită numai. *Românul* din Arad publică o invitație făcută într-o limbă românească, de-ți vine să plângi. Iată, cum vorbește și scrie un Român, care n'a învățat carte românească: „*Maistori în Satunou Duminike Fak opitriacsire înrta 24 juni (7 Iuli) 1912. în Cafane la Klink. Infaria 1 cor. Începutu la zumetacse la 9 sara. Invitarie. Cosaniciu. Panciova*“.

Se'nțelege, că Românul acesta nenorocit nu cunoaște nici limba maghiară, căci o limbă străină nu se poate învăța fără a-și cunoaște mai întâi bine limba maternă.

Pentru ceice au avut nefericirea să fie lipsiți de școala românească e o singură îndreptare: Cartea și gazeta națională românească. Acestea trebuie să le răspândească cei cu dragoste de neam cu toată râvna.

Ungaria fericită (?). Roadele asupririi grozave, sub care gem popoarele Ungariei, se vădese în fiecare an tot mai mult. În jumătatea întâi a anului acesta au emigrat (plecat) din Ungaria numai prin portul Fiume, 10 mii 471 de persoane la America. Între acești emigranți au fost și 2150 femei și fete. Câte mii vor fi emigrat prin porturile germane Breme și Hamburg, nu spune încă statistica. Dar cei pasă guvernului, că țara se goleşte de brațele muncitoare și în locul lor rămân Jidanii și grofii! Lui îi arde de sfărâmarea bisericilor naționale și de croirea de legi, cari să nedreptățească tot mai mult popoarele.

Maghiarizarea bisericilor. Aceeace încearcă guvernul acum cu bisericile noastre românești, a făcut și cu biserica luterană din partea de meazănoapte a Ungariei. Luterani sunt acolo numai o parte mare dintre Slovaci (ceialalți au rămas catolici) și așa numiții Sasi din Scepus (Tîps, Szepes). Maghiarizându-se puțin Slovaci și foarte mulți Sasi de-acolo, guvernele au maghiarizat și biserica luterană: seminariile preoțești și învățătoarești, apoi serviciul bisericesc. Urmarea se vede acum: episcopul luteran Geduly află de lipsă a se propune la seminarul învățătoresc din Eperjes și *limba slovacă*, iar la seminariile preoțești din Sopron și Eperjes și *limba germană*, pentru că, zice el, consistorul nu mai e în stare să trimită la sate preoți și învățători, cari să priceapă *limba poporului*.

Cine e de vină? Tot episcopii luterani de-acolo, cari au fost cei dintâi, cari s'au pus în slujba maghiarizării.

Slovacii și votul universal. Partidul național al Slovacilor desfășură o muncă mare și o propagandă viie pentru votul universal. În adunarea comitatului Liptov (partea de meazănoapte a Ungariei) au prezentat o hotărâre, în care arată lipsa arzătoare, ca legea electorală de-acum să fie schimbată printr'una, care să facă cu neputință alegerea unei majorități, cum e cea de acum din dietă, care nici nu reprezintă voința popoarelor Ungariei, ci numai a unei mâni de oameni. — Hotărârea aceasta au trimis-o și celorlalte comitate locuite în majoritate de Slovaci.

Patriarhul grec și limba română. Patriarhul din Constantinopole, care e dușmanul tuturor creștinilor gr.-or. din Turcia, cari nu vor să se grecizeze, a respins de nou cererea ministrului român din Constantinopole, dl. N. Mișu, ca să dea libertate Românilor din Turcia să întrebuinteze limba lor românească în biserică.

Românii tot vor câștiga dreptul acesta, să fie numai strânși uniți și să facă propagandă cât mai mare pentru a câștiga cât mai mulți dintre ei pentru ideea națională română.

Proces de presă. Se vede, că guvernul Lukács-Tisza e gelos de laurii câștigați de guvernul coaliției cu procesele de presă pornite împotriva gazetelor românești. De vre-o doi ani n'am avut atâtea procese, după cum eram obișnuiți. Acum cetim în *Românul*, gazeta zilnică a partidului național român, că procurorul din Oradea i-a intențat (făcut) proces de presă pentru un articol scris despre episcopia greco-catolică maghiară. Se'nțelege, că în articol nu e nimic, ce ar putea fi condamnat, dar la noi e destul să fi tărit de procuror înaintea unei curți cu jurați, pentru ca să fi condamnat și pentru — Tatăl nostru.

Maghiarii din România. Gazetele jidano-maghiare își fac în fiecare an cel puțin odată vânt și au început să injure România, pentru că — copiii Maghiarilor duși după pâine în orașele românești nu știu ungurește, ci vorbesc mai bucuros românește. Acum de curând a pornit-o iară *Budapesti Hirlop*, cea mai scârboasă gazetă ungurească, cu injurăturile contra României. Las' că-și face numai datoria, căci nu de geaba a luat 400 de mii de coroane dela guvern, dar și-o face prostește. Căci tot butoiul acesta de otravă șovinistă aduce știrea, că episcopul Várady Árpád din Győr a adus din România cu cheltueala lui 25 de băieți de Săcuim, ca să-i învețe în Ungaria o meserie și să facă din ei „patrioți“. A sfeclit-o însă, pentru că în scurt timp au șters-o cu toții pe ascuns din „șericita“ Ungarie și au fugit înapoi în România, unde *chiar și Ungurul se simte mai bine!* Dar pentru aceea Jidano-Maghiarii tot mai au îndrăzneală să scrie rău despre alte țări, când e cunoscut de toată lumea, că țară mai nenorocită, țară, în care numai nedreptatea e stăpână, nu se găsește nicăiri afară de Ungaria.

Deschiderea cursurilor dela Vălenii-de-Munte (România).

Omul sfîntește locul. Nicăiri n'am văzut dovedindu-se mai bine adevărul acestor vorbe ca față de comuna *Vălenii-de-Munte*, până înainte cu câțiva ani abia cunoscută într'un singur județ al României, iar acum cu renume răsunător până în cele mai depărtate unghiuri ale întreg pământului românesc.

Și cine i-a răspândit vestea în felul acesta? Un singur om: dl. *Nicolae Iorga*, profesor universitar și deșteptătorul din amorțea națională, de care au fost cuprinși partea cea mai mare a cărturarilor din România spre marea bucurie a omidelor jidane și a tuturor veneticilor, cari își pot umplea buzunarele și pot jupui pe Român numai cât timp acesta doarme somnul de

moarte, cu care îl leagă nepăsarea frun-
tașilor lui.

Dl Iorga nu s'a mulțumit numai cu munca lui de pe catedra universitară, nu s'a mulțumit numai cu scrisul de cărți și gazete, nu s'a mulțumit numai cu conferențele cele multe din întruniri, ci cu voința de fer, care-l împodobește spre fericirea noastră a știut să creeze și o *universitate populară* tocmai în comuna Vălenii-de-Munte, unde s'a așezat cu locuința. Universitatea aceasta ține numai o lună pe an, dar în luna aceasta fericirii, cari pot asculta cursurile ei, învață mai mult ca dacă ar ceti o bibliotecă întreagă. Căci e glasul deșteptător la viață al dlui Iorga, care răsună acolo, sunt glasurile fruntașilor noștri în știință, cari l-au înțeles pe dl Iorga și vrea să-i dea mână de ajutor, după puterile lor, la deșteptarea și întărirea simțământului național, din care să răsară voința de fer pentru luminarea neamului. Însemnătatea cea mare a acestei universități populare crește și prin faptul, că la ea poate să-și înmulțească cunoștințele și să-și nobiliteze inima orice Român, fără întrebare de pregătirea lui și fără privire la țara, de unde vine. De aceea întâlnim acolo stând frățește unul lângă altul profesorul universitar și profesorul de liceu, învățătorul dela sat și cel dela oraș, studentul universitar și cel dela liceu, preot și mirean, bătrân și tânăr.

Însemnătatea cea mare a cursurilor dela universitatea populară înființată de dl Iorga a ținut să o recunoască și Regele Carol al României, trimițând anul acesta la aceste cursuri pe nepoții Săi, principele Carol și principesa Elisabeta.

Vălenii-de-Munte erau încă din prera-
zilei de 1 Iulie de necunoscut, căci veniseră deja o mulțime de oameni din toate părțile pământului românesc, parte ca să ia parte la cursuri, parte ca să fie de față la deschiderea lor. În ziua de 1 Iulie Vălenii erau plini de o lume uriașă, din care ieșiau frumos la iveală grupurile mari de țărani munteni în hainele lor albe. La gară eră dl Iorga și alți domni, cari așteptau trenurile ticsite, cari veniau dinspre Craiova. La 12 ore au sosit într-un automobil principele Carol și principesa Elisabeta, întâmpinați de popor, țărani călăreți și școalele de băieți și de fete din Văleni și din comunele învecinate.

Gara, trenuri, comuna întreagă eră împodobită cu verdețuri, iar strada cea lungă principală avea fețele caselor împodobite cu frumoasele covoară țesute de țărancile noastre.

Ajungând mulțimea la casa, în care se țin cursurile, s'au slujit mai întâi o sfeșanie prin Prea Sfinția Sa episcopul din Huși Moldovii, apoi dl Iorga a ținut o vorbire, cum numai dânsul știe să țină. Ochii tuturor erau scăldați în lacrimi. Dăm și pentru cetitorii noștri sfârșitul acestei vorbiri:

Cu ochii spre viitor, ne rezimăm în acest învățământ totdeauna pe trecut, pe trecutul nostru. O tradiție bogată și originală de cultură poate forma și astăzi baza unei civilizațiuni românești cât de ambițioase. Găsim într'insa marea moștenire de cultură populară tracică, găsim urmele neșterse ale ordinii romane, găsim eroica rezistență (împotrivire) tăcută a o mie de ani în cari, dacă nu s'a scris, s'a muncit mult și s'au făcut mari jertfe, găsim paginile de adevărată glorie, deși netrâmbitate în lume, a Voevozilor noștri, cari, păstrându-ne pe noi, au servit de sigur creștinătatea și civilizația, găsim ocrotirea culturală și religioasă a Răsăritului creștin întreg prin dărnicia vieții noastre. Găsim în această tradiție însă și mari virtuți morale, care n'au slăbit doar de atâta vreme ca să nu poată fi întărite din nou: virtutea mulțămirii cu fericirea unei vieți sărace și muncitoare, virtutea bunei înțelegeri pentru lucrul împreună, virtutea statornice și credinței.

Neamul nostru a iubit credincios și statornic pe acei cari au stat în fruntea lui, și această iubire desinteresată a fost așa de puternică, încât ea a ținut pe acei fruntași purtători de cunună totdeauna în mijlocul poporului lor, la bucurie ca și la durere, la luptă ca și la triumf.

La punerea temeliei pentru biserica lui Dumnezeu, la închinarea lăcașurilor de lumină a minții ca și în veacurile când biruința atârna de fulgerarea unei săbii de Domn, au fost împreună, preste orice deosebire de ranguri, acei dela cari vine tot ce avem astăzi.

În Divanurile pentru Unire țărănul fără pământ s'a chibzuit asupra viitorului țării celei nouă cu acela care era să fie cel dintâiu Domn al ei.

În aceeași furtună a gloanțelor, în aceeași bătaie nemiloasă a ploilor de iarnă, cu aceeași primejdie a vieții au plămădit România neatârnată de astăzi fiii împrietăriților lui Vodă-Cuza și Domnul tânăr care e azi bătrânul Rege glorios.

Ceasuri mari vor veni, în care toți trebuie să fie alături, gata a plăti soartei binele veșnic al unui neam cu jertfa vieții acesteia trecătoare. Solidaritatea de atunci trebuie pregătită din vreme în munca și iubirea laolaltă pentru acea cultură care hrănește același ideal. Și, când astăzi, tinere prinț, care vei fi și Domnul copiilor noștri, pe cari ți-i creștem vâteji și credincioși, gata să te ajute până la moarte, pe drumurile de dreptate pe care Dumnezeu ți le va arăta, când astăzi, Domniță, care cea dintâi din vremurile depărtate ale lui Vodă-Brâncoveanu te apropii cu iubire de lăcașurile învățaturii noastre, ca să poți duce ori undeți va fi viitorul o amintire înduioșată a acestui pământ frumos și a acestui bun popor, când astăzi sunteți împreună la bucuria și speranța noastră, ce dovadă mai sigură poate fi că în zilele cele grele va fi iarăși un sigur neam, recunoscându-se întreg în Regele lui și un Rege primind în sufletul lui aspirațiile (nădej-dile) unui neam întreg?

Prințul Carol, într'o românească frumoasă spune:

Domnilor!

Mă simt prea măgulit că m'ați chemat ca să asist (iau parte) și eu la cursurile de vară, cari urmăresc cele mai frumoase izbânzii culturale. Urez din suflet viitor strălucit cursurilor de vară.

Apoi se întoarce către dl Iorga și zice:

Vă mulțumesc pentru cuvintele măgulitoare ce mi-ați adresat.

Întreg publicul a cântat apoi *Imnul Regal* (Trăească Regele) și *Deșteaptă-te Române*.

Principele și principesa au fost oaspeții dlui Iorga, unde își aveau locuința.

După amiază s'au început prelegerile.

La cursuri iau parte, pe lângă cei din România, și o mulțime de frați din Bucovina, Ardeal, Banat și Macedonia.

Cu paloșul.

29

Proveste vitejască din vremea descălecatului
Moldovei

de

Radu Rosetti.

(Urmare).

'Maria, ca să-l liniștească îi dădu mâna și simți cum degetele lui Ștefan se încercau să i-o strângă.

— Mario, tu tot mă iubești, nu-i așa? Răspunde, te rog răspunde!

— Da Ștefane, da, răspunse biata femeie, care își pierdea cumpătul cu totul, dar liniștește-te, te rog.

Spune-mi că mă iubești și că nu mă vei mai părăsi mai zise el.

— Nu, nu te voi părăsi, dacă vei șede binișor și nu vei mai vorbi, altfel iau mâna mea din mâna ta și mă duc.

— O nu, nu te duce, se rugă rănitul cu glasul stins, lasă-mi mâna; dar spune-

mi încă odată că tu ești Maria, logodnica mea și nu umbra ta, nu o nălucă amăgitoare, spune-mi că mă iubești.

— Da Ștefane, eu sunt Maria, eu, logodnica ta și te... te... te iubesc, zise Maria zăpăcită, dar te rog nu vorbi!

Rănitul ostenit de opintelile ce le făcuse tăcu, numai degetele lui strânsesă mai tare mâna iubitei; închise ochii și în curând adormi din nou.

Maria, atuncia, trezi pe Hertha care dormea dusă și o trimise să roage pe Părintele Anselm să vie ca s'o înlocuiască. Călugărul veni îndată însoțit de un tânăr îmbrăcat în haina obicinuită de ucenicii minorităților ordinului sfântului Francisc. Maria se apropie de Anselm și zise hotărâtă:

— Am să-ți spun lucruri de cea mai mare însemnătate, și care nu rabdă întârziere, te rog să mă urmezi în odaia mea; fratele Ambrosie și cu Hertha vor sta cu bolnavul care doarme liniștit, și de va fi trebuință vor veni să ne deie de știre.

Călugărul se închină în tăcere, fără a părea prea mirat de cererea tinerei femei și, după ce spuse câteva cuvinte lui Ambrosie, ieși după dânsa. Deoarece partea cea mai însemnată a convorbirii ce o avu Anselm cu soția castelanului de Neamțu se va cunoaște din cele ce au să urmeze, spre a nu mai obosi pe cetitor nu-i vom mai urma în odaia Mariei și vom începe iar șirul povestirii noastre la întoarcerea călugărului în odaia rănitului aproape două ceasuri după ce eșise cu Maria.

— Doarme liniștit, răspunse Ambrosie la întrebarea ce-i puse Anselm.

— Semn bun, răspunse acesta, cred că după somn răcorirea și cunoștința vor fi depline, iar în cât privește slăbiciunea cu o căutare îngrijită și cu hrană bună, o vom învinge cu ușurință. Dar nu mai am nevoie de voi aice: Hertha du-te de ajută pe stăpână-ta să se desbrace și să se puie în patul care o așteaptă de două săptămâni. Tu, Ambrosie, poți merge să-ți vezi de trebi. Spune Cavalerului Ulrich,

Știri politice din străinătate

Războiul italo-turc. După știrile din izvor italian, trupele italiene au izbutit să mai pună mâna pe un loc întărit din Tripolitania, de altminteri nici acesta nu prea îndepărtat de țărmul mării. Se vorbește mereu și de încheierea păcii, dar nici Italia, nici Turcia nu vor să se lase de dorința lor: Italia, să țină Tripolitania încreagă, Turcia să nu dea nimic.

Turcia. Împărăția aceasta se găsește acum în niște încurcături cu mult mai mari decât cele pricinuite de războiul italo-turc. E vorba de răscoala albaneză și de dezertarea unui mare număr de ofițeri și soldați turci, cari părăsindu-și garnizoana s'au retras în munți, de unde amenință guvernul lor cu toate relele, dacă nu li se vor împlini dorințele. Ei cer schimbarea guvernului, înlăturarea partidului juneture și oprirea ofițerilor de-a mai face politică, tocmăi ce fac ei. Într-aceea dieta turcească a votat o lege, care oprește pe ofițeri de-a se mai amesteca în politica, iar ministrul de război, care e urgisit de ofițerii revoltati, si-a părăsit postul, având a se numi altul în locul lui.

În Albania răscolită în parte au sosit multe trupe turcești, cari au avut ciocniri sângeroase cu răscolii albanezi. Aceștia au fost bătuti în câteva rânduri, dar nu în mod hotărîtor, căci au putut să se retragă în munții lor stîncoși.

Întâlnirea împăratului Wilhelm al Germaniei cu Țarul Rusiei a fost un bun prilej pentru gazetele cele mari europene să facă tot felul de prorocii cu privire la cece vor urma după aceasta întâmplare. Se înțelege, că hotărît nu știe nimeni ce au vorbit cei doi împărați și miniștri lor. Alina span totuși, că în urma celor vorbite acolo primejdia unui război european din cauza războiului italo-turc și a încurcăturilor launtrice din Turcia s'ar fi înlăturat. O gazeta rusească, care sta aproape de guvernul rusesc, mai spune, că cei doi împărați s'ar fi înțeles să propună Turciei să lase Tripolitania Italiei, iar în schimb să i-se dea o parte din Persia, o țară mare, dar ticăloasă, dela Turcia spre răsărit (în Asia). Ce-o mai fi după aceasta întâlnire, se va vedea un preste mult.

Portugalia. Țara aceasta nenorocită nu are nici acum liniște. Guvernul republican, care și-a bătut și-bate mereu joc de biserică, a îndărjit o parte mare a poporațiunii, așa că aceasta sprijinește toate încercările celor rămași credincioși fostului rege pentru a-l aduce de nou pe tron. În timpul din urmă a fost o nouă încercare de felul acesta și numai mulțumită armatei și după lupte sângeroase au putut fi răspinse cetele regaliste (cari țin cu fostul rege) de pe pământul Portugaliei.

Înțelegerea între Franța și Spania. La timpul său am fost dat și noi știrea, că Franța și Spania erau p'aci să se ia de cap din cauza Marocului, pe care a pus mâna Franța, dar la care, cel puțin la o parte, râvnă și Spania. Acum au ajuns la o înțelegere, lăsându-i-se Spaniei o parte din Marocul de meazănoapte-apus (de către Oceanul-Atlantic), unde să poată construi (face) cai ferate, să-și aibă poliția sa, să țină chiar și trupe. Orașul cu port Tanger a fost declarat internațional, adică să nu fie stăpânit de nici un stat european.

Anglia. Guvernul englez a făcut un nou proiect de *lege electorală*. Fiind vorba de guvernul unui popor european, el nu a legat dreptul de alegere de avere, ce o are cineva, ci de împlinirea datorităților față de țară, pe care o sustine fiecare după puterile sale. Așa că în Anglia fiecare cetățean, care a locuit cel puțin șase luni în același loc și a împlinit etatea de 21 ani, va avea dreptul de vot.

„FOAIA POPORULUI“
cea mai veche, mai bună și mai ieftină
foaie pentru poporul nostru.

Capitoul Ței, foarte bogat și variat,
este amănunțit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fiecărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

Lațiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Abonații cei noi primesc în cinste și partea romanului „Cu paloșul“, care s'a tipărit până acum în foaie.

că departe de a avea nevoie de el, m'ar îndatori dacă, deocamdată, n'ar veni, căci cece trebuie mai presus de toate este liniște; când voi fi obosit îl voi chema.

Anselm dar rămase singur cu Ștefan care-și urma somnul și era aproape de amiază, când auzindu-l mișcând și întorcându-se la el, minoritul (călugăr catolic) văzu că este trează și că căuta pe cineva cu ochii. Zărind pe călugăr, rănitul întrebă:

— Unde mă afla?

— Te afli teafăr într-o casă de prieten, răspunse Anselm care vorbea bine românește, și nădăjduese că acum ești afară de orice primejdie. Mai aibi puținică răbdare și în curând te vei putea scula.

— Dar, zise Ștefan mi s'a părut că lângă patul meu era astă noapte o femeie, care se numea Maria, visat-am sau nu?

— Dacă vrei să vorbești de Maria soția Cavalerului Albrecht de Wolkenstein, castelanul acestei Cetăți, răspunse călugărul după oareși-care indoială, atunci nu ai visat căci, de când te-a adus aice rănit și

până astă dimineată, ca nu te-a părăsit nici zi nici noapte și faptul că ai scăpat cu viața îl dăorești mai ales îngrijirilor ei. Altă Marie nu s'a apropiat de patul în care zaci și nici nu este în Cetate.

Iar voiu fi visat, zise Ștefan cu un lung suspin, dar, adăose el după o tăcere, capul este slab, sunt amețit și nu înțeleg, nu-mi aduc aminte cum am venit aici.

— Le vei afla toate la urmă, răspunse minoritul, dar acum ești încă prea slab, vorba te slăbește și mai tare; după două, trei zile le vei înțelege toate. Deocamdată voiu chema pe ucenicul meu ca să-mi ajute să-ți primenesc legăturile și pe urmă vom căuta să-ți dăm ceva mâncare pentru ca să începi a-ți câștiga iar puterile.

Rănille fură spălate și legate din nou cu ajutorul lui Ambrosie, și Ștefan luă cu o plăcere vădită o ceașcă de zămă și două degete de via vechiu.

— Mă prind că ai mai vrea, zise Anselm zâmbind, dar pentru întâia oară ajuunge. Mai spre seară ți se va mai aduce;

Ce scriu alte gazete?

Starea politică din Ungaria se incurcă.

Gazeta *Seara* din București scrie în privința aceasta următoarele:

Deocamdată e liniște în politica ungurească, dar o liniște amenințătoare. Sub spuză arde focul și viitorul e cât se poate de întunecat. Nu numai opoziția maghiară din dietă, alungată cu poliția, stă la pândă pentru a provoca o mișcare aprinsă. Și naționalitățile nemaghiare, și păturile largi ale naționalității maghiare și înșiși factorii înalți dela Viena își arată deasemenea nemulțumirea adâncă cu regimul unguresc de-acum.

Contele Tisza, care a făcut lovitura de stat pentru votarea reformelor militare, n'a slujit nici interesele Ungariei, nici interesele monarhiei (adecă ale Austro-Ungariei) ci numai și numai oligarhia (nemeșimea) maghiară, voind să împedecă cu orice preț îndeplinirea reformei electorale pe temeiul votului universal, așa cum ea s'a introdus în Austria.

Dar o asemenea reformă nu va fi votată nici odată, de buna voce, în dieta ungurească. Va trebui silită la aceasta de Coroană și de acest lucru se tem, ca de năpastă, șovinistii maghiari din toate partidele. Acești șovinisti știu însă, că viitorul Monarh, Arhiducele Francisc Ferdinand, pretinde votarea unei reforme satisfăcătoare pentru toate naționalitățile. De aceea politicienii maghiari se pregătesc de pe-acuma pentru cea mai dărză împotrivire contra politicii viitorului lor rege.

În aceasta privință aruncă o lumină deosebită un articol publicat, la indemnul celor din Budapesta, într-o revistă din Germania, unde se zice, între altele, că *tocmai energia de fier, pe care a dovedit-o contele Tisza în lupta contra obstrucției, poate fi o garanție (cheezie) pentru Maghiari, că acest barbat de stat se va împotrivi cu aceeași tărie tendințelor antimaghiare (pornirilor contra Maghiarilor) ale unui nou rege al Ungariei.*

Cu alte cuvinte, criza ungurească este abia la început. Ea va izbucni cu toată puterea numai când viitorul Monarh va fi chemat să facă rânduiala pe deplin și dreptate curată în Ungaria, care e stăpânită încă de legi barbare ca înainte cu câteva sute de ani.

acuma închide ochii și caută să dormi.

Ștefan era atât de slab în cât nici nu încercă să mai scoată un cuvânt: închise ochii și adormi îndată.

Ramase în aceeași stare două zile și două nopți: se trezeă numai pentru a-și vedea legăturile primenite și pentru a mânca. Părintele Anselm, Cavalerul Ulrich și Ambrosie, îl păzeau pe rând.

În dimineata zilei a treia să întărise bine și infatoșarea ranilor era cât se poate de mulțumitoare; mânca cu poftă și goli cu totul paharul de vin ce i se adusese.

— Bun vraciu (doctor) mai este tineretă, zise Părintele Anselm care-l privea cu plăcere. Mulțumește lui Dumnezeu, fiule, pentru firea puternică cu care te-a înzestrat; mulți răniți căutat-am în viața mea, dar nu-mi aduc aminte să fi văzut vre-unul în stare mai desnădăjduită decât aceea în care te aflai, când te-au adus aice.

— Mulțumesc lui Dumnezeu dar mulțănesc, și celor care m'au căutat atât de bine, răspunse Ștefan. El acum prinsese

Serbările dela Arad.

Duminecă în 14 Iulie n., Aradul a avut parte de frumoase serbări culturale și naționale, cari au făcut pe mulți de-ai noștri să tresalte de bucurie, iar în alții au aprins schinteia dragostii de neam.

Aceasta sărbătoare a fost întreită pentru cei din Arad și jur, pentru că în aceea zi s'a pus temelia unui focalar de lumină și cultură; a doua, pentru că șoimul dela Binținț a trecut Murășul călărind pe pasărea năzdrăvană, și a treia pentru că tot în aceeași zi, sara, artiștii și artistele noastre cele mai de seamă, au făcut să răsunе sala hotelului dela Crucea Albă, de vorba și de cântecul românesc, arătând frumusețea graiului acestui neam apăsător, dar nu ingenușiat.

Nu e deci mirare, că s'a adunat atâtă lume la Arad, dând dovadă prin aceasta că, suntem un popor aplicat spre ce e bun și frumos și care, ne știm prețui talentele și pe fiii aleși eșii dintre noi.

Sărbările s'au început, ca toate sărbările românești, în biserică, unde s'a făcut slujba dumnezeiască din partea mai multor fețe înalte bisericesti. După terminarea sfintei slujbe mulțimea cea mare, în frunte cu preoții, s'au dus la locul, unde are să se ridice școala de fete a Reuniunii femeilor române din Arad și jur. Aci s'a săvârșit din nou sf. liturghie din partea preoților în frunte cu Prea Sfinția Sa episcopul Ioan. După aceea s'a făcut sfințirea apei, stropind temelia zidirii, unde se așează piatra fundamentală, sub care s'a pus o scrisoare, în care se spune între ce împrejurări și cu a cui ajutor s'a ridicat această zidire.

Se știe că pentru aceasta școală marele binefăcător Vasile Stroescu a dat suma de o sută de mii coroane, de aceea așezământul acesta va purta numele „Școala Vasile Stroescu a Reuniunii femeilor române din Arad și provincie“. După terminarea acestui act de mare însemnătate pentru Românii dela marginea românismului, mulțimea s'a împrăștiat, așteptând neîbădătoare sosirea momentului, când Vlaicu va lua calea prin văzduh, ca să ridice prin aceasta fala unui neam.

puteri și-și aducea bine aminte de întâmplările, în urma cărora fusese rănit. Dar, adăose el, aveam cu mine o slugă credincioasă la care țin foarte mult, trebuie să cred că a fost mai puțin norocoasă cât mine căci altfel aș fi văzut-o până acum.

— Sluga îți trăiește, răspunse Anselm, dar și el este în pat cu brațul drept frânt; viața nu-i este de loc în primejdie și cred chiar că brațul i se va îndrepta cu totul, dar la vârsta lui firea nu mai lucrează ca în tinerețe, și vor trece câteva săptămâni, dacă nu câteva luni, până ce va putea să-l întrebuințeze.

— Dar acum, spune-mi te rog, Părinte, ce s'a întâmplat după ce am căzut rănit și cum s'a isprăvit lupta.

Părintele povesti atunci, spre marea mirare a lui Ștefan, nimicirea oștenilor nemți, răpirea Mariei de către Ianoș, înălțarea lor cu Pămașul Codrilor, învingerea lui Ianoș și aducerea răniților la Cetate. (Va urma.)

Zborul lui Vlaicu s'a început la cîsurile 5 după amiază pe câmpul de lângă pădurea Ciala. Mulțime mare de popor, care era în număr de vr'o 20 mii, s'a adunat din toate părțile, ca să vadă cu ochii ceea ce mulți vor fi crezut numai ca'n poveste. Țărani din depărtări mari, din Bănat chiar, s'au adunat la un loc, dând prin porturile lor o înfătoșare frumoasă sărbării triumfului românesc. E de observat, că învățătorii din partea locului s'au purtat vrednic, pornind fiecare în fruntea a lor săi.

Zborul, — deși bătea puțin vântul, — a fost foarte frumos. Când învingătorul dela Aspern a dat drum motorului, mulțimea a amuțit, văzând cum îi zguduie pe cei 6 voinici ce țineau mașina. Dar când feciorii au slobozit aeroplanul din mâni, atunci el ca o pasăre voioasă, că a scăpat, și-a luat zborul în sus. Acum mulțimea nu mai contenea din aplauze și din strigătul de „să trăească“. Vlaicu, făcând semne cu mâna din văzduh, se preumbla ca un zmeu deasupra orașului și a Murășului, care s'a fi mirat și el de cutezanța acestui fiu de plugar.

Întețindu-se vântul, deodată, Vlaicu se hotărăște să se deie jos între muritori. Cum însă vântul bătea din stînga, apăsând partea dreaptă, aceasta ajungând la pământ, spițele dela o roată s'au rupt, dar lui Vlaicu nu i s'a întâmplat nimic.

Dumnezeu ni-l păzește și noi îl vom ruga totdeauna pentru aceasta.

Foile maghiare din Arad încă scriu cu laudă despre Vlaicu. Când însă la Aspern, Vlaicu se întrecea cu cei mai mari zburători din Europa, foile maghiare, tăceau tăcerea peștelui. Acum că, s'a întâmplat de s'au rupt spițele roatei drepte, numai decît „Budapesti Hirlyap“ a luat notiță despre întâmplare, dar ce e drept, spune că din cauza vântului prea mare.

După zbor lumea insufletită s'a strâns în sala cea mare dela hotelul „Crucea Albă“, unde s'a jucat teatru sub conducerea directorului artistic al societății fondului de teatru român, dl Aurel P. Bănuț. Piese „Jertfa“ și „Pentru mama“ au fost jucate de d-șoarele Mărioara G. Dima, Aurelia Poparadu, de d-nii Bănuț, Calmuschi și G. Cosma, cari toți au cercetat școli anume, pentru ceice învață a juca teatru.

Publicul ia aplaudat pentru jocul lor frumos. Cu acestea s'au sfârșit frumoasele și de inimi înălțătoarele serbări, cari au mai adăugat încă o zală la lanțul nădejilor noastre cu mai bine.

Vlaicu zboară la Lugoj.

După Arad urmează Lugojul, care încă dorește a-și arăta dragostea față de Vlaicu. Duminecă acum, în 21 Iulie n., Vlaicu va zbura la Lugoj, unde a fost chemat de fruntașii Bănățului, cari îl așteaptă cu brațele deschise.

Vlaicu prin zborurile acestea, făcute anume pentru frații săi, arată cât de mare îi e dragostea lui pentru neamul său. E de dorit deci, ba, e chiar o datorință a noastră a alerga cu mic, cu mare, spre a vedea pe acest zburător, a cărui nume, dela zborul de pe câmpul Aspern, a trecut din țară în țară, ridicând cu numele lui vaza noastră în fața Europei întregi.

Deci cu toții la Lugoj, frați Bănățeni!

Dumitru Marinescu-Bragadiru.

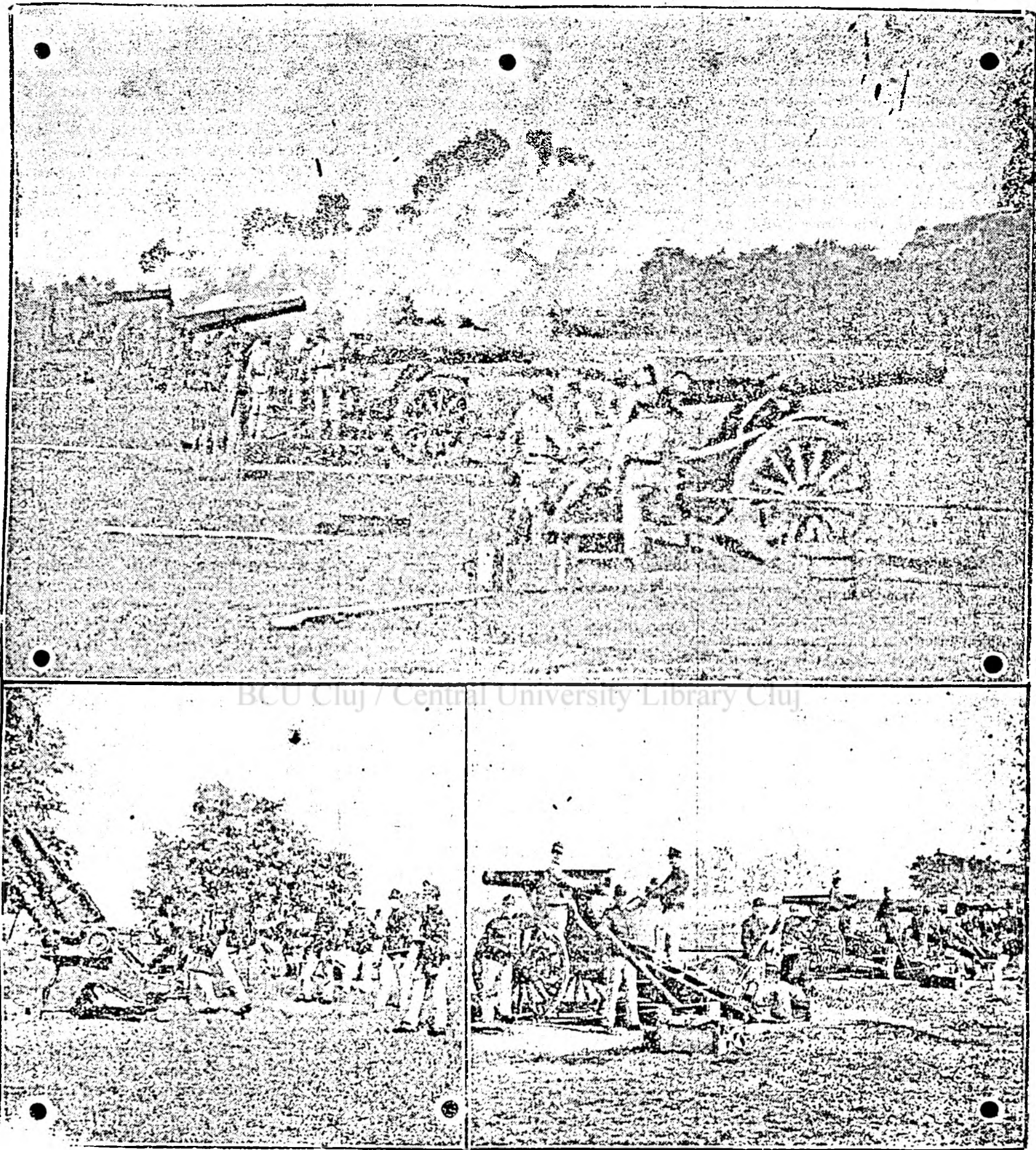
La 29 Iunie 1912 cunoscutul fabricant român din București, dl D. M. Bragadiru, a împlinit vârsta de 70 de ani. Toți fruntașii comerțului și industriei din București s'au grăbit să-l felicite cu acest prilej. Și că a meritat lucrul acesta, se vede din puținele date despre viața dînsului, pe cari le aducem și la cunoștința cetitorilor. Pentru că viața dlui D. Marinescu-Bragadiru e o școală întreagă pentru orice om, care vrea să învețe, cum cineva poate ajunge la bunăstare și cinste în societatea omenească prin *muncă cinstită*. Dl Bragadiru ne mai e iubit și prin faptul, că la marile lui așezăminte industriale au găsit și găsesc totdeauna de lucru împreună cu câștig o mulțime de Ardeleni, fie ca muncitori simpli, fie ca slujbași mici și mari. Căci dl Bragadiru încă e unul din Românii din Țară, cari știu să prețuească pe Ardelean, îndată ce vede că e muncitor și cinstit.

M. Bragadiru s'a născut la 29 Iunie 1842 în București, unde tatăl său era un mic negustor într-o suburbie (mahala, parte dela margine a orașului). Când a fost de 12 ani a intrat în școala de medică a doctorului Davila. Pe-atunci nu era facultate de medicină în București, așa că vestitul doctor Davila, văzând lipsa de Români, cari să să priceapă cât de cât la medică, a deschis o școală mică, unde primii băieți, din cari să facă chirurși și felceri, trimițând apoi pe cei mai buni dintre ei în străinătate, ca să iasă din ei doctori buni. Lui Bragadiru i-a fost însă groază, când a văzut, cum se taie cadavrele omenești, pentru ca să învețe elevii construcția trupului omenească, așa că după câteva zile a părăsit școala și a intrat ca simplu lucrător în cofetăria (plăcintăria) lui Iancu Ștefănescu. Aici a stat 8 ani, a învățat bine meseria, și-a economizit (cruțat) și ceva bani, așa că stăpânul său l-a luat tovarăș la prăvălie. În anul 1868 a deschis apoi singur o cofetărie și o destilerie, în care ferbea rachiuri. Aici a stat până 'n anul 1875. Fiind om de o mare hărnicie și și econom (cruțător), și-a strâns în timpul acesta o frumoasă sumă de bani, cu cari a luat în arândă moșia Clucereasa, unde era și o fabrică de spirt. Aici a lucrat, cu aceeași râvnă, până 'n anul 1880. În 1879 a cumpărat moșia Bragadiru și și-a făcut acolo fabrica de spirt, iar în anul 1894 a făcut fabrica cea mare de bere dela capătul Bucureștilor dinspre Bragadiru (în calea Rahovei). Astăzi fabrica de bere a lui Bragadiru e cea mai mare din România întreagă, ceea ce se vede și din dările, pe cari le plătește către stat și comună. În anul financiar 1911—1912 (dela 1 Aprilie 1911 până la 31 Martie 1912) a plătit statului și comunei dări în suma de 5 milioane 760 de mii de lei, *ceea ce face pe zi suma de șaptesprezece mii de lei!*

Se înțelege, că un astfel de om, bogat și în binefaceri, se bucură de o mare cinste în țară. Ce privește binefacerile, acestea nu sunt cunoscute toate, pentru că se supără, dacă se vorbește sau scrie despre ele. El a făcut în comuna Bragadiru școala, biserica, primăria, tot așa în comuna Poeni. Acum de curând a dat un loc mare, pe care se vor face locuințe pentru lucrătorii și funcționarii lui.

Explodarea unui tun.

— Au fost omoriți 6 soldați, iar alții răniți. —

De câteva săptămâni încoace, s'au întâmplat mereu nenorociri în armată, după cum am spus și în foaia noastră. Cele mai mari au fost când cu explodarea magazinelor de prav de pușcă.

O altă nenorocire s'a întâmplat acum, cu prilejul probării unor tunuri nouă. Aceasta a avut loc luni în 8 Iulie n. pe câmpul dela Örkény, aproape de Budapesta. În acest loc se află un câmp nou întocmit pentru deprinderile de arme, iar în zilele trecute acolo s'au probat mai multe tunuri nouă.

La 8 Iulie era vorba să se încerce pușcarea cu o nouă granată, care are putere încă odată așa de mare, ca granatele cele vechi. Dar, din nenorocire, glonțul a ex-

plodat în țevă tunului încă înainte de a-l fi slobozit. Patru soldați au fost omoriți pe loc, iar alții răniți. Chiar și mai mulți ofițeri, cari se aflau în apropiere, de unde priveau cum se fac probele, au fost ajuns în pericol cu viața. Intre aceștia se afla și arhiducele Carl Albrecht (un membru din casa domnitoare). În urma explozii s'a produs o mare apăsare a aerului, care cu o putere grozavă a trântit la pământ pe toate persoanele, ce s'au aflat în apropierea locului unde s'a întâmplat explozia.

Cauzele exploziei se zice, că ar fi a se căuta în construcția (fabricarea) rea a țevii tunului. Alții susțin însă, că tunul ar fi fost umplut greșit. E de însemnat, că

țevă a fost ruptă în două, iar celelalte părți ale tunului au fost aruncate încoace și 'ncolo. Și-au pierdut viața un corporal (Geschützvormeister), un freiter (Vormci-ster) și 4 tunari (canoniri).

Înmormântarea nenorociților feciori s'a făcut cu mare parade Mercuri în 10 Iulie. Au luat parte o mulțime de ofițeri dimpreună cu comandantul de corp din Budapesta. Feciorii omoriți sunt toți din Viena.

Chipul nostru ne arată felul cum se face probarea tunurilor pe câmpul dela Örkény. Aceasta fotografie a fost făcută cu o zi înainte de explodarea tunului cu pricina.

Poezii populare.

Din Mărginime.

I.

Dorule de unde vii?
— De prin niște vii pustii!
Da de mândra ce mai știi?
— Știu bine c'ăi sănătoasă,
Seade la masă și coasă
Pe pânză rară și deasă,
Cu arniciu și cu mătăasă.
Ea din gură cuvânta
Pe când ochii-i lăcrăma:
Ochilor nu-mi lăcrămați,
Că voi sunteți vinovați,
Ce vedeți nu mai lăsați,
Ce iubiți nu mai uitați,

II.

La bădița sub perete
Șed la umbră două fete,
Una slută, dar avută,
Alta mândră, dar sărmană,
Copiliță de vădană.
Cea bogată zice-așa:
— Pe mine badeo mă ia
Că-mi dă tata șeasă boi
Și-o turmă mare de oi. —
Cea săracă răsucea
Fusu'n mână și gândea:
Nu dă badea ochii mei
Pentru șeasă boii tăi,
Nu dă badea gura mea
Pentru bogăția ta.

III.

Tot trecând la mândra dealul
Mi s'a despotcovit calul,
Nu e vina calului
Nici a potcovarului,
Da nu-i vina nici a mea
Că mă duc prea des la ea,
E vina mândruței mele
C'o pus casa 'n locuri rele
Între dealuri și vâlcele
Vai de patimile mele.

IV.

Preste deal pe sub pădure
Să duce-o nevastă 'n lume,
Fugită dela bărbat
Cu copil nebotezat.
Pruncul plânge cu suspin
Maică-sa-i vorbește lin:
— Taci copile nu mai plânge
Că pe-aci-i pădurea deasă
Și ne-aud hoții de-acasă. —
Nici vorba n'a isprăvit,
Hoții 'n cale le-au eșit:
— Nevastă albă la față
Aruncă-ți pruncul din brață.
— Ba eu nu-l voi arunca
Că-i dela inima mea. —
Căpitanul s'a 'ncrunțat.
— Nevastă fără bărbat,
Vrei să-ți vezi pruncul ucis
Ori să faci precum ți-am zis?
Că-i vom face-un legănel
Într'un vârf de copăcel,
Vântul ți-l va legăna,
Ploile ți-l vor scâlda
Pasărilor 'l vor hrăni
Și Dumnezeu l'a 'ngriji!
Nevasta a 'ngenunchiat
Și de tâlhari s'au rugat:
— Ridicați topoare 'n vânt
Și ne culcați la pământ,
Ori de vrei ca să ne duci
Căpitane de haiduci
Fă cu noi ce vei voi
Numai nu ne despărți.

Maria Canțan.

Observări dela sate

— În formă de poezii populare. —

Mai acum o săptămână,
Mi-a ajuns o carte'n mână,
Scrisă de-un frate țaran
Cătră un domn orășan.
Vă spun că mi-a arătat-o,
Dar abia am descursat-o,
Într'atât era de rău,
Și de'ncurcat scrisul său,
C'ai fi zis că-i chinezească,
Nu scrisoare românească:
N'avea formă, nu 'nțeles,
Cetită — nu am cules
Chiar nimic, din câte-a scris;
Ci m'am ales c'un surâs,
De naivitatea cu care
A scris aceasta scrisoare, —
Vrând s'o scrie pe domnie
Ca mai cu forfoiu să fie...
Aruncând vorbe în vânt
Și cuvânt după cuvânt,
A eșit o'ngărădire
Care m'a pus în uimire
Și m'a 'ndemnat pentru az
(Asta v'o spun cu năcaz)
Deși nu știu cum, mă doare,
Să vă spun despre scrisoare.

— Dragi țărani! cu toții știm
Și cu toții o simțim,
Că omul lucră ușor,
Mai cu drag și mai cu spor
Lucrul la care-i dedat:
D-voastră la săpat,
La coasă și la arat.
Peana 'n mâna D-voastră
E ca sapa'n mâna noastră;
Atât de grea vi se pare,
Căci țaranul nu prea are
Cu peana mult de-a face,
Sau cum ziceți: „Las-o'n pace,
Că-i unealta domnilor“.
Eu zic: Nu, iubiților!
Peana-i unealta, de care
Are lipsă fiecare,
Fie domn, fie țaran,
Ori sărac, ori bogătan;
Căci scrisoarea e măsura,
Cu care învățătura
O măsurăm. Deci a scrie
Este chiar o datorie.

Acum să ne înturnăm
Și puțin să judecăm:
Pentru ce-i așa de grea
Și scrisoarea așa rea
Mai la toți țărani 'n sat?

— Pentru că dac'au scăpat
Dela școală, peana'n mâni
N'au luat-o săptămâni;
Ba sunt unii din țărani,
Cari n'au scris de zeci de ani.
Ș'apoi nu-i nici o mirare,
Că așa scrisoare are.
Deci, la școală de-am umblat
Și-a scrie am învățat,
Dumineca'n sărbători,
Sau cât mai adeseori
Peana'n mână s-o mai prindem
Și la scris să ne deprindem,
Ca ceea ce învățăm
Odată, — să nu uităm!

Tot cum trebuie scris bine, —
În Dumineca ce vine
Am să vă spun încă multe,
Rog pe țărani să m'asculte.

Petre Dascăl.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 18 Iulie n.

Examenul principelui Carol al României. Tinărul principe Carol al României a depus în zilele din urmă ale lunii trecute examenul de maturitate (isprăvierea liceului) în fața unei comisii compuse din mai mulți profesori de liceu. Ceea ce a deosebit examenul principelui de acela, pe care îl fac alți elevi, a fost asprimea lui, căci, după cum e crescut, trebuie să învețe și să știe cel puțin încodată atâta, cât învață ceilalți. Rangul de principe cere dela celce-l poartă mai mult decât se cere dela alți muritori.

Un dar frumos a făcut venerabila doamnă Emilia Dr. Ioan Rațiu din Sibiu societății „Pomânia Jună“ din Viena, trimițându-i două portrete frumoase ale în veci neuitatului nostru fost președinte al partidului național, Dr. Ioan Rațiu. Când s'au prezentat portretele în ședința literară a societății, dl Virgil Marian, student în Viena, a ținut și o conferință frumoasă despre viața și munca nemuritorului nostru fruntaș.

La ședința literară a „Reuniunii meseriașilor sibieni“, care se va ținea Joi, în 12/25 Iulie a. c., va prelege din domeniul higienic dl medic Dr. A. Dobrescu, cunoscut oaspeților ce cercetează ședințele literare, dela o altă ședință, la care dl Dobrescu a mai ținut o prelegere.

Cununie. D-șoara Aurora Flitter, fiica dlui notar din Porumbacu inferior, și dl Traian Pop, învățător în Racovița, și-au serbat cununia lor Duminecă, în 1/14 Iulie 1912. — Sincere felicitări!

Pildă vrednică de urmat la școlile noastre. Unul dintre năcazurile cele mai — și vai câte sunt — cu cari au să lupte învățătorii noștri e și lipsa de cărți și de recvizite (lucruri trebuincioase) de scris mai ales în cele dintâiu luni ale anului școlar. Un număr mare de copii vine săptămâni întregi, alții chiar cu lunile, fără cărți și fără cele trebuincioase la școală. Învățătorii din Deda (tractul Reghimului) au înființat în Februarie anul acesta un fond cultural, hotărînd, ca fiecare copil de școală să aducă în fiecare săptămână câte 2 bani pentru acest fond, din care să se cumpere apoi cărți de școală. Vrednicul preot de-acolo, părintele Ioan Vodă încă a dat ajutor, hotărînd să se poarte prin biserică un al doilea disc, iar banii strânși cu acesta să fie tot pentru fondul cultural al cărților. În modul acesta s'au adunat până acum, spre bucuria învățătorilor și a copiilor, suma de 149 coroane 60 bani, depuși la banca „Murășana“ din Reghin, de unde se va scoate cât trebuie la toamnă.

Convocare. Onorații membri onorari, fondatori și ordinari ai „Reuniunii învățătorilor gr-cat. din comitatele Sătmăr și Ugocia, aparținători diecesei Gherlei“, precum și sprijinitorii și pretinii instrucțiunii populare sunt invitați a participa la a XV-a adunare generală ordinară, care se va ține la 25 Iulie st. n. a. c. în sala școlii confesionale gr-cat. din Baia-mare. Programul adunării conține 14 puncte.

D-șoara Silvia Togan, fica părintelui-protopop Togan din Sibiu a câpătat diplomă pentru școalele civile și cele de industrie și artă dela Academia de arte din Budapesta. D-șoara Togan e cea dintâiu fată română, care a câpătat o astfel de diplomă.

Fudulie pedepsită. Dunărea e cel mai minunat și mai eficient drum, mai ales pentru corăbiile cu mărfuri, în Europa de mijloc și de răsărit până'n Marea Neagră. Ea trece prin Germania, Austro-Ungaria, Serbia, Bulgaria și România, primind și deoparte și de alta o mulțime de alte râuri laterale. La gurile ei, cari sunt în România (Dobrogea) se așază mult mâl (nămol) adus de apele ei. Cauza sunt valurile mării, de cari se isbesc ale Dunării, așa că pânăce acestea să pătrundă în mare, mâlul se lasă în jos. Ca să nu se înfunde gurile oprind trecerea vapoarelor, s'a înființat încă de pe timpul, când Turcii stăpâneau Dobrogea, așa numita *Comisiune europeană a Dunării*, care are să îngrijască de brațul Dunării numit Sulina și să-l țină totdeauna curat. În comisiunea aceasta sunt reprezentate Marile Puteri (Austria, Rusia ș. a.) și România. Ei au să se îngrijască de Dunăre dela Galați până la Sulina. Nu de mult gazetele jidano-maghiare din Pesta au început să mintă, că România a pustiit pădurile de pe lângă râurile laterale, așa că acestea duc mult pământ în Dunăre. Răspunsul le-a venit curând din partea secretarului general al Comisiunii, Francezul Demargny, care publică un raport arătând, că România a făcut foarte mult pentru Dunăre, înființând o mulțime de posturi. *Lucru slab e însă pe lângă Dunăre în Ungaria, căci Ungurii n-au făcut nimic.* Tot ce mai e de vre-o ispravă, e de pe timpul Nemților, înainte de dualismul stricacios. Puterea Comisiunii ar trebui să se întindă până la Semlin în Ungaria.

Se'ntelege, că Jidano-Maghiarii din Pesta au pus botul pe lahe.

Un agent de emigrare tâlhar. Agentul de emigrare I. Groundzo din Galizia, care trecea emigranți fără pasaport preste granița austriacă în Germania, avea să conducă luna trecută două țărance preste graniță. Ajungând într-o pădure, s'a repezit la cele două țărance și le-a răpit 960 de coroane. Apoi a dispărut. Țărancele au făcut arătare la poliția din orașul cel mai apropiat, de unde s'au dat numai decât telegrame în toate părțile și tâlharul a fost prins în portul Hamburg.

Vreme grea. În Slămuic (comitatul Sibiiului) fulgerul a trăsnet un cal.

În comuna Misko a trăsnet într'un copac, sub care se adăpostiseră mai mulți oameni. Toți au fost atinși de fulger, așa că acum zac greu bolnavi. E o prostie să stai sub copaci, când e vremea grea.

În Zeteny au fost trăzniți mai mulți secerători. Trei au rămas morți pe loc, unul a fost ologit, mai mulți zac bolnavi.

Sufragetele, adică nebunele din Anglia, cari nu mai vreau să știe de gospodăria-casei, ci vor ca ele să aibă drept de vot și să facă politică, au știut să vâre în casa ministrului de interne englez o cutie cu dinamită, crezând, că va exploda și ministrul va fi omorât. Din norocire, cutia a fost descoperită înainte ca să explodeze. Ticăloasele, cari au încercat acest atentat, s'au fost descoperite încă.

Alt atentat contra unui magazin de prav. Sentinela (soldatul de pază) dela un magazin militar de prav de pușcă din St. Veit (Austria) a surprins pe doi inși, cari se apropiu de magazin. I-a provocat să stea, dar ei au fugit în pădure, mai ales când sentinela a început să împuște după ei. O pătrulă i-a urmărit și a dat de o peșteră, unde se adăpostiau. Pe cei doi mișei nu i-au putut prinde. Se crede, că sunt Italieni.

O fundațiune uriașe pentru școli. Văduva unui Englez, care se îmbogățise săpând după aur, a lăsat la două state din Australia o fundațiune de 24 milioane de coroane, din care să se clădească școli.

Din prostiile modei. Una din prostiile cele mari ale doamnelor dela oraș sunt și *acele* cele lungi, cu cari caută să-și întepenească pălăriile tot nebunești de părul lor, care e mai totdeauna fals, adică cumpărat din prăvălie, unde-l strâng dela mortăciuni. Acele acestea sunt lungi și de multe ori au scos ochii la nenorociții, cari trebuie să stea pe lângă astfel de cocoane. Poliția din orașe a dat poruncă să fie oprit cocoanelor de-a mai purta ace lungi, altminteri vor fi amendate. Dar fudulia prostiească tot le face pe multe să nu asculte de poruncă. Acum de curând a fost pedepsită o astfel de cocoană în Sibiu cu șase ciasuri închisoare.

Farmacii (apotece) înșelătoare în Budapesta. Ce mișeli se întâmplă la farmaciile din Budapesta, cari încă au încăput parte mare pe mâna Jidanilor, au dovedit pertractarea judecătorească, care a ținut două săptămâni în Pesta. Un medic jidan Fränkl dela casele de bolnavi din Budapesta s'a întovărășit înainte cu doi ani cu câțiva farmaciști jidani, ca să le dea rețete false, pentru cari să nu dea medicamente (leacuri), dar să incasseze banii dela cassa de bolnavi și să-i împartă cu el. Mișelia s'a descoperit și farmacistul Glück a fost pedepsit cu un an temniță 1500 cor. amendă în bani, farmacistul Braun cu șapte luni închisoare și o mie coroane amendă, Frank cu 8 luni și 1000 cor. Alți doi (Ornstein-Orkeny) și Szöllösy au scăpat.

Banda lui Budac. Cu toate că jandarmii au împușcat pe tâlharul Budac din Cârțișoara (comit. Făgărașului), ceata lui a scăpat și tâlhărește mai departe, dar acum în comitatul Hunedoarei. Aici au făcut câteva spargerii în Geoagiu. Fiind urmăriti Ion Morărescu, fostul om de încredere al lui Budac, a tras focuri de revolver asupra urmăritorilor. Până acum a fost prins Nicolae Todor, care a spus, că ei sunt ceata lui Budac și umblă prin munții Hunedoarei.

Urmările scumpirii chiriilor la orașe. La orașe chiriile pentru locuințe se scumpesc tot mai mult, așa că ceice n'au casele lor proprii și nici venituri mai mari au ajuns să șadă și prin cotete! Chiriile s'au scumpit și în Sofia, capitala Bulgariei. 3200 de locuitori din acest oraș, văzându-se amenințați de-a rămâne cu familiile sub cerul liber, au ales un comitet și cu acesta în frunte au ocupat un loc mare al primăriei, pe care l-au parcelat, declarând, că acolo vor să-și clădească locuințe, la început cum va da Dumnezeu. Poliția, care a venit la ei, a fost alungată.

Un alt vapor uriaș în primejdie. Societatea engleză, care a avut vaporul scufundat *Titanic*, a mai făcut un vapor tot așa de uriaș, pe care l-a numit *Olimpic*. Când se plece din New-York, eră p'aci să se prăpădească și acesta, împotmolindu-se pe o stâncă la Ellias-Island. Au venit iute alte vapoare, cari l-au liberat de pe stâncă. Vaporul s'a rentors la New-York, ca să-i fie reparată cârma, care se rupsesse.

Se vede, că nu-i abună cu vapoarele cele mari englezești, prea din samă afară laudate.

Ploaie de broaște în Craiova. Săptămâna trecută, Craiovenii (România) s'au pomenit în cursul unei ploii cu o mulțime de broaște. Lumea crede, că au ploaie broaște, de fapt însă umezeala după căldurile cele mari le-a scos și pe ele la suprafață, ca să se mai scalde.

Carne de om în conservele americane. În nici o țară de pe pământ nu sunt inimile așa de împietrite ca ale milionarilor și miliardarilor americani. Cu toatăcă mulți dintre ei dăruiesc milioane pentru scopuri culturale și de binefacere, banii aceștia sunt jefuiți fără milă de pe popor. Cât de puțin prețuește viața omenească la ei, dovedește și faptul următor: O scriitoare americană, dna Haare, a arătat într-o carte, că fabricanții de conserve de carne (carne feară, pusă în cutii, cum se dă și la soldați) ferb chiar și oamenii! S'a cercetat și s'a aflat, că are dreptate. În cazanele cele mari, unde se ferb câte șase boi deodată, cade uneori câte un nenorocit de muncitor. Acesta e lăsat acolo și se face — conserve. Cine știe însă, dacă aceste feară de fabricanți vor fi pedepsite, căci în America lumea e foarte stricată, mai stricată și decât cea stăpânitoare dela noi.

Somn de patruzeci de zile. În spitalul Filantropia din București doarme o fată de 40 de zile. Ea eră elevă la școala normală (seminar) din Iași. De Paști s'a dus acasă în Târgu-Ognii. Aici a adormit și nu s'o mai pomenit. Părinții au adus-o la spitalul din București, unde medicii o hrănesc cu ajutorul unei țevi. De 6 săptămâni tot doarme și toate încercările medicilor de-a o trezi au fost zadarnice până acum.

Blăstăm tripolitan. Mohamedanii nu-și descopere capul nici când salută, nici în gîmie (biserica lor). De aceea oamenii de rând rîd de Europeanul, care mereu își ia pălăria de pe cap, ceea ce e socotit la ei ca un chin. Un European, care a călătorit prin Tripolitania, a auzit odată pe un Tripolitan blăstămînd pe altul cu vorbele: Atîta odihnă să găsească sufletul tău, câtă are pălăria Europeanului pe capul lui.

Hărnicie primejdioasă. Un țaran din Mûcheln (Germania) descărcase un car, cu care venise dela câmp. Eră spre seară. Copilul lui de 4 ani i-a ajutat la descărcat apoi a adormit în car, fără ca tatăl său să observe. Fiind timpul frumos, țaranul a mai încărcat carul cu gunoiu — foarte păios de altminteri — fără ca băiatul adormit să se deștepte, apoi a plecat la câmp. Acolo descărcînd, a dat de copil, care amțise, dar în aierul curat s'a deșteptat curînd. Noroc, că țaranul n'a lăsat carul încărcat în curte până dimineața.

Caz de moarte. În zilele trecute a murit în Săliște *Dumitru Chirca* înv. pensionat, în etate de 79 ani. Numitul a servit 40 de ani ca învățător. Fiind în pensie a ocupat, mai mulți ani postul de episcop, tutor orfanal, cassar comunal etc. Il deplânge familia și mai multe rudeni. — Odihnească în pace!

Furtuni și grindină în jurul Clujului. Pe hotarul Clujului, Cluj-mănăstur, Feneșul-săseșc, Feleac și alte sate din jurul Clujului în sara de 2 Iulie n. s'a deslănțuit — după cum ni se scrie — o furtună cu grindină nimicind aproape întreg hotarul. Asigurați n'au fost aproape de loc. Să prevadă o lipsă de bucate și o sărăcie ca și care de mult n'a fost. Grindina a stricat mult și trifoiului, lufernelor și ierburilor necosite.

Răsvărire între marinari. După știri private, marinarii din portul rusesc de războiu Sebastopol (Marea-Neagră) s'au răsvărit, amenințând pe ofițeri cu moartea. Cauzele sunt necunoscute, pentru că foilor rusești nu le e ertat să amintească de această răsvărire.

Călduri grozave s'au pornit pretutindeni. În orașele mari din America-de-Nord au murit o mulțime de oameni din cauza căldurii. Așa se spune, că în New-York au murit 10, în Chicago 212, în Filadelfia 36, tot așa în multe alte orașe. Spitalele sunt pline de bolnavi din cauza căldurii. Oamenii stau noaptea pe stradă, căci de căldură nici nu mai pot sta în casă. Și lângă Viena au murit doi oameni de insolațiune (săgeată).

Moartea unui copil din cauza greșelii farmacistului. O fetiță de șapte zile a unui negustor din Dobrișin se îmbolnăvise. Doctorul îi prescrie un medicament leac (ușor) pentru răceală. Servitoarea a dus rețeta la farmacie și a lăsat-o acolo, ca să vină mai târziu după medicament. În timpul acesta, o altă servitoare venise să i se facă un leac cu morfină (un fel de otrăvă) pentru o doamnă mai bătrână. Morfina e o otrăvă, care luată puțin e leac pentru oamenii mari, dar pe un copil mic îl omoară. Când a venit servitoarea negustorului și a întrebat-o asistentul (calfa) din farmacie, dacă a venit după prafuri, ea a zis da și a luat morfina. Cum a luat copilul morfina, i s'a făcut rău. A venit doctorul și a constatat, că e otrăvit. Cu toate spălăturile de stomac, bietul copil a murit. Farmacistul și cu asistentul lui au fost trași în cercetare.

Trebuie să fim cu mare grijă, când înțelegăm medicamente, mai ales când avem în casă de mai multe feluri.

O femeie câștigă principal într-o loterie. În orașul rusesc Smolensc se trage în fiecare an o loterie, al cărei câștig principal e o femeie. Tragerea loteriei se face cu supravegherea primăriei. Cu totul se vând 5000 de lozuri, fiecare costând o rublă (cam 2 cor. 50 b.). Primarul alege fata sau văduva, care se pune în loterie. Ea trebuie să stea zece zile acasă și să primească vizita tuturor candidaților la mâna ei. Se face apoi tragerea. Celce are numărul câștigător, poate lua de nevastă femeia, care primește drept zece 5000 de ruble. Femeia încă e datoare să meargă după el. De nu vrea, ceeace s'a întâmplat foarte rar, trebuie să împărțască cu cel răspins cele cinci mii de ruble.

Spre știre. *Abonații nostri, al căror abonament s'a isprăvit cu 30 Iunie, iar în Nr. 24 au primit mandate, — sunt rugați a trimite banii cât mai curând, deoarece în săptămâna viitoare vom opri foaia acestora, cari n'au plătit.*

Abonați noi la „Foaia Poporului“ se primesc cu începutul fiecărei luni. Toți aceia, cari abonează acum „Foaia Poporului“, primesc în cinste partea din foaie a romanului „Cu paloșul“ de când s'a început publicarea lui, adică dela Nr. 52 din 1911 încoace.

Nenorociri în mine. Nicăiri nu e primejduită așa de mult viața muncitorilor, ca în minele (băile) de cărbuni. Aici explodează de multe ori gazuri otrăvitoare, cari înecă pe muncitorii de sub pământ și surpă pământul preste ei. Săptămâna trecută s'a întâmplat o astfel de nenorocire grozavă la minele din Genaby în Anglia, unde au fost cinci exploziuni deodată. Numărul morților e de aproape o sută.

O altă nenorocire de felul acesta s'a întâmplat într-o mină de aramă din Romagna (Italia), unde încă s'au prăpădit mulți. Până când scriem aceste rânduri, au fost scoase din mină (băisag) 38 de cadavre.

Ploi mari. Din Rusia ne scrie, între altele, un abonat al nostru, că acolo încă au fost ploi, cari au făcut pagube mari. Așa orașul Carasbazar, jumătate a fost înecat.

Facem cunoscut, că cine nu primește vr'un număr din foaie să reclameze îndată la poștă, sau la noi cel mai târziu în 2—3 zile după aceea. Iar nu după săptămâni, când nu mai avem acel număr.

Cine n'ar avea partea romanului „Cu paloșul“ complet, dela început, să ne scrie acum până mai avem. Bine înțeles, e datorința fiecăruia, ca să-și grijească foile din cât se poate. În viitor nu vom mai putea trimite nici din acestea așa multe. Iar cine nu cetește toate foile, acela nu va putea înțelege cum se cade acest roman istoric atât de interesant și frumos. Ori jiți, deci, partea foii cu romanul!

Il omoară cu dragostea pe Tisza. În numărul trecut am dat o pildă de felul, cum își arată *Maghiarii* dragostea lor față de Tisza, stăpânul lui Mangra. Acum dăm alta. Tisza se întorcea acasă. În gara dela Salonta mare era plin de jandarmi, de credea, că e vorba de vre-o alegere ungurească. Nu era alegere, ci avea să vină Tisza. Și fiindcă Ungurii de-acolo și-ar fi arătat dragostea față de el cu ciomegele, au adus jandarmi, ca să-l apere. Chiar și în tren erau jandarmi cu baioneta pe pușcă. Când a intrat trenul în gară, mulțimea de-afară a pornit-o pe strigăte: jos cu el! abtug! — Tisza a coborât iute din vagon, s'a suit în trăsură, care-l aștepta, și a șters-o... Vedeți-l-am șters odată de tot!

Văduva unui avocat — slujnică. Durere, că și între Românii dela sate chiar au început unii părinți scurți la minte să-și crească băieții, ba chiar și fetele, ca și cum din ei ar avea să iese numai domni mari și cocoane de domni mari. Câți din copiii crescuți astfel n'au ajuns domni și doamne „cu fuse“! O pildă e și întâmplarea următoare: În gara din Dobrișin a fost oprită o femeie îmbrăcată aproape numai în zdrențe. Dusă la poliție, a spus,

că e văduva fostului avocat Dr. Abraham Antal, ajuns și căpitan al poliției din Cluj. Din pricini, pe cari au le-a spus, bărbatul său a ajuns la sapă de lemn, apoi a murit. Ea rămase în cea mai neagră mizerie. Copilul ei intră într'un orfelinat (casă pentru îngrijirea copiilor orfani). Având numai o pensie de 10 cor., era peritoare de foame, așa că a fost silită să intre slujnică într-o casă din Budapesta. Năcazurile și lipsurile cele multe au oftăcat-o, așa că a trebuit să iese din serviciu.

Biata femeie a fost așezată deocamdată în azilul de săraci din Dobrișin.

Sgârcenie până după moarte. În Laval (Franța) trăiau două fete bătrâne, surori, una de 74, cealaltă de 72 ani, cari duceau o viață foarte retrasă, așa că uneori trecea câte o săptămână, fără ca să le vadă cineva. Întâmplându-se, ca timp de câteva săptămâni să nu le mai vadă nimeni, oamenii s'au temut de o nenorocire. Spărgând ușa încuiată dela casa celor două surori, au rămas înlemniți de celece le-au văzut ochii. Una dintre surori era moartă de câteva săptămâni și începuse să putrezească, iar cealaltă sta în pat, nu departe de moarte. Întrebată, pentru ce nu a înștiințat primăria despre moartea surorii sale, ca să fie îngropată, a răspuns, că fiind săracă, n'a avut bani de cheltueală pentru înmormântare. Căutând însă prin casă, primarul a găsit 2500 de franci (lei). Moarta a fost înmormântată, iar sora ei, care era într-o stare de plâns, a fost dusă într'un spital.

O femeie trăznită. De unăzi s'a descărcat preste comuna Nicșeu (județul Tecuciu, România) o furtună grozavă. Fulgerul a trăznit într-o casă, omorînd pe femeia, care era înăuntru și arzând casa până la temelie.

Gâsca e socotită de proastă. Dar nu e tocmai așa, după cum ne povestește un proprietar. Într-o fântână era pus un furtun (maș), al cărui capăt din afară atârna până la pământ. O servitoare veni și ridică furtunul lăsând apa să curgă într'un vas. O gâscă o văzu. După ce plecase servitoarea, veni gâsca, ridică cu ciocul furtunul și lăsă apa să-i curgă preste pene.

Jertfele ciupercilor veninoase. Un pădurar de pe uriașele moșii ale consistoriului romano-catolic din Oradea plecase cu soția de-acasă, lăsând pe cei patru copii ai lui, cel mai mic de 9 ani, fata mai mare de 16 ani, împreună cu un servitor tot de vre-o 16 ani. După amiază copiii s'au dus în pădure și au cules ciuperci, pe cari sora cea mai mare le-a făcut tocană la cină. Când au venit sara târziu părinții acasă, i-au găsit pe toți înveninați. Până dimineața a murit unul dintre ei, iar preste două zile au murit și ceilalți toți. Se'nțelege, că bietii părinți sunt nebuni de durere.

Manevrele cele mari de toamnă se vor ține anul acesta dela 7 până la 22 Septembrie n., sub conducerea principelui moștenitor Francisc Ferdinand, în Bănat. Spre meazănoapte vor ajunge până pe la Bichiș-Ciaba, Senteș și Ghiula, spre apus până la malurile Tisei, spre meazăzi până pe la Timișoara, Chichinda-mare și Tiszaheghes, spre răsărit până la Chișinău, Pâncota și Lipova.

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu” invită la *Excursiunea de vară* ce o va aranja Duminecă, la 21 Iulie st. n. a. c. în Dumbrava Sibiiului. Din ședința comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, ținută la 10 Iulie st. n. 1912. Vic. Tordășianu, prezident. St. Duca, notar. Plecarea în corpore și cu muzica din Brațel în frunte, se va face la oarele 7 și jumătate dimineața dela localul Reuniunii. Prețul participării: Pentru domni 1 cor. pentru dame 50 bani, în care se cuprinde și taxa pentru dans. După sosirea în pădure se vor aranja mai multe jocuri de distracție în tot timpul dinainte de ameză. După ameză la oarele 2 se va începe jocul în pavilion. La caz de timp nefavorabil excursiunea se amână pe Duminecă din 28 Iulie n. a. c.

„Reuniunea meseriașilor din Blaj” aranjează o *Petrecere de vară*, ce se va ține Duminecă în 21 Iulie n. 1912 în Pavilionul grădinii din Veza. Petrecerii va premerge: „O vișoară” piesă populară în 3 acte de Octavian Prie. Persoanele: Nicolae Flușă d-nul Aug. Gruția. Sanda, nevasta lui d-na Miți Barna. Iosif Tătar d-nul Iustin Prună. Rafila, nevasta lui d-șoara Irodița Murza, Notarul satului dl. Emil Rozor. Pătruș pargariul dl. Ioan Borza. Prețul de intrare: de persoană 1 coroană. Venitul curat se va alătura la fondul meseriașilor pentru procurarea unei scene. Inceputul la 4 ore d. a.

O vrabie albă se poate vedea, de vr'o câteva zile în vitrina băcăniei N. Onițiu din Sibiu. Aceasta pasere atrage mulți curioși, deoarece rar se dă ocaziune a vedea așa ceva.

Pentru o bucată de pâine. Lucrătorul Ibrányi din Tiszahercz a furat o pâine dela păzitorul de câmp Sânta. Feciorul acestuia s'a luat după el cu un furcoiu de fer. În pădurea apropiată l-a ajuns și l-a străpuns de trei ori în spate cu furcoiul. Nenorocitul a rămas mort pe loc, iar ucigașul a fost arestat.

O somnambulă. Sunt oameni, cari suferă de o boală de nervi, numită somnambulism și care se arată prin aceea, că bolnavul se scoală noaptea adormit din pat și începe să umble chiar și pe coperișele caselor, fără să cadă, pentru că el nu simte primejdia. La bolnavii aceștia le mai zicem lunatici. În Teiuș eră o învățătoare, care suferia de boala aceasta. Intr'o seară s'a suit pe casa gării. Niște oameni văzându-o, au strigat-o pe nume și biata femeie a căzut jos, rănindu-se așa de greu, încât înainte de-a ajunge la spitalul din Cluj, unde eră să o ducă, a murit. Trebuie să ne ferim a striga pe nume pe astfel de lunatici, când umblă pe coperișe, căci se trezesc și cad numai decăt.

Cei mai mulți Țigani trăiesc la noi și în România. Țigani cortorari se impart la noi în Țigani ungurești și Țigani ardeleni. Cei ardeleni și-au păstrat mai bine limba, afară de aceea au o mulțime de cântece și povești frumoase, multe culese și tipărite de Unguri, cari le-au învățat limba. Ei sunt împărțiți în patru seminții: Cucuia, Leila, Ciale și Așani, în frunte cu un voevod, numit Malia. Cortorarii ardeleni au câte-o meserie, mai și muncesc, dar și fură. Omoruri, tâlhării se întâmplă însă rar între ei. Țigani ungurești sunt cu

mult mai sălbatici, hoinăresc pe pusta Ungariei, fără să facă ceva și nu arareori săvârșesc omoruri grozave, despre cari am scris și noi une-ori.

Fapta unui bețiv. Ioan Moldovan, fost notar în comuna Dubești (com. Caraș-Severin) a avut o pertractare la primăria din Ohaba-sârbească, unde eră chemat și Miloș David, un bețiv. Acesta însă n'a venit la timpul hotărât, ci cu mult mai târziu. I-s'a spus, că va fi chemat a doua oară, iar de nu va veni nici atunci, va fi pedepsit și fără să fie de față. Atâta a fost destul pentru feară, ca să scoată cuțitul și să omoare pe nenorocitul notar, iubit foarte mult de popor.

Un hoț de lucruri sfinte. În temnița din Graz (capitala Stiriei din Austria) este un ticălos Weber, care a petrecut din cei 40 de ani ai vieții sale 20 în temniță și tot pentru furturi din biserică. Din temnița a trimis o scrisoare surorii sale din Marburg, cerând să sepe trandafirul din grădina, unde ședeă ea, ca să nu se uște. Directorul temniței i-s'a părut vrednică de bănuială cererea hoțului, de aceea nu a trimis scrisoarea, ci a trimis niște polițiști să sape ei trandafirul. După câteva săpături mai adânci cu hârlețul (hârșeul) au dat de o mulțime de vase bisericesti de aur (mai ales potire), pe cari le furase din mai multe biserici, dar nu le putuse topi sau vinde.

Primejdia rusească. Vestitul călător svedian *Sven Hedin* a publicat, cu titlul *Primejdia rusească*, o broșură tipărită în mai multe limbi și răspândită în milioane de exemplare. În broșura aceasta arată, că Rusia, lăcomă de pământul altuia (și de cel românesc!) și doritoare de-a-și întinde domnia până dincolo de Svedia la Oceanul Atlantic, va atăca în curând Svedia și Norvegia. Oricât ar fi de mici aceste țări, ele se pot apăra de primejdia rusească, dacă își vor mari armata și flota.

Poporul svedian a și început să adune bani pentru cel dintău vapor uriaș de războiu (*Dreadnought*), ba s'a imbiat chiar să facă tot prin colecte întărituri mari dinspre Rusia.

Femei nădrăvane. Primăria și consiliul comunal din Gairo (Italia) au hotărât să urce aruncul comunal. Femeile supărate pentru aceasta urcare au năvălit în casa comunală, unde au zdrobit tot ce le-a căzut în mână. Numai după ce au venit jandarmii și au arestat câteva din ele, s'au potolit.

Vârstă înaintată. O gazetă din Odesa (port mare rusesc lângă Marea-Neagră) aduce știrea, că în satul Copi, nu departe de acest oraș, a murit zilele trecute un om născut în anul 1771, care a viețuit deci în 3 secole (veacuri), al 18-lea, 19-lea și al 20-lea, în care suntem acum. El a ajuns o etate de 141 de ani. După cum spun, în cei din urmă 15 ani n'a mai gustat carne și a trăit foarte cumpătat.

Date despre poporațiunea pământului. Nu e cu puțință a spune hotărât, care e numărul oamenilor de pe pământ, deoarece numai pe o suprafață mică a lui se fac numărători cum se cade, și anume în Europa, în America (aici nu pretutindeni), o parte a Aziei, în Australia și o parte

mică a Africei. În Asia îi încurcă mult pe cei ce se ocupă cu numărul oamenilor de pe pământ împărăția cea mare a Chinei, unde și dacă se face numărătoare, se numără numai capii de familie. Poporațiunea pământului e socotită acum cam de 1700 milioane.

Un jude dela Curtea de apel (tablă). Primpretorul Petrovici din Battonya pârise pe judele Simon Akos, dela Curtea de apel din Seghedin, că primește bani de la cei ce joacă cărți, că a stors bani dela oameni, cari aveau judecăți și alte fapte urite. Ca să se spele, judele l-a dat în judecată pe primpretor. Tribunalul însă a aflat, că în cinci puncte primpretorul avea dreptate tu pările lui. Curtea de apel a nimicit însă sentința tribunalului, condamnând pe primpretor la 200 cor. amendă, pentru că nu ar fi putut dovedi mișeliile judeului. Curtea de cassatie (curia) din Budapesta a nimicit însă sentința Curții de apel, cerând să țină o ședință nouă și să arde la fiecare punct, pentru ce nu i-se pare dovedit.

ECONOMIE

Însemnătatea industriei de casă.

În Brașov, Reuniunea femeilor române susțin o școală de fete, unde intră cele ce au isprăvit școala primară. Învățătura și creșterea ce se dă în școala aceasta, nu vrea să facă din fetele noastre coane mari, ci bune gospodine, bune soții și bune mame de familie. La sfârșitul anului școlar acum trecut, dna *Maria Băulescu* prezidenta Reuniunii, a ținut o prea frumoasă vorbire despre industria de casă la noi, spunând între altele următoarele:

„Fără îndoială, că alte neamuri nici nu au în stilul lor bucuria și veselia de-ași compune lucrurile și îmbrăcămintea cu atâta frumusețe și belșug de colori, cari izvorăsc din sufletul și vioiciunea rasei noastre latine. Dovadă, că, deși am trecut prin lungi veacuri de asuprire, suntem un popor, care prin energia și inteligența sa a păstrat neatinsă lumina și vioiciunea strămoșilor noștri veniți de sub ceriul senin al vechiului pământ străbun.

„Aceasta industrie casnică este o măiestrie deosebită a poporului nostru și măiestria este femeia română. Ea are în aceasta artă comoara de frumusețe, de potrivire de colori, de gust pentru frumusețe, cu care a înveselit coliba Românului și a luminat prin veacuri chiar negura și viscoalele munților, în care s'a adăpostit.

„Deci aceasta comoară, pe care o avem noi femeile române, să vă rămâie sfântă, cinstiți-o și apărați-o de înrăuriri străine. Dorul vostru unic să fie, ca și în locuința voastră să păstrați felul strămoșesc al naționalității voastre.

„Deci împodobiți-vă locuința voastră cu țesăturile, pe cari pricepeți să le faceți atât de bine, precum covoară, velințe, perdele, — coaseți pe rufărie și pe hainele voastre motive (chindisituri) frumoase românești. Cinstiți-vă și portul național, pe care vă învățăm a-l prețui chiar în această școală, căci haina voastră cea mai de frunte de Duminecă și sărbătoare, este iia cusută cu pui și alțițe.

„Nu desprețuieți lucrurile vechi din casele voastre părintești, cari arată fezul deosebit al industriei noastre casnice, cum sunt zugrăvelile și creștăturile, căci au mai mult preț decât mobila de toate zilele și fustruită dela târguri. Păstrați vasele vechi, urcioare, farfurii (blidicele), strachini ș. a., pentruca să dați căsuței voastre farmecul și originalitatea naționalității noastre, iară cinstind și legea, aprindeți în fața icoanei candela cu lumina ei duioasă și alinătoare de dureri“.

Iată o școală, din care nu vor ieși fete înstrăinate, cari, deși crescute într-o curte plină cu vite și cu grămadă mare de gunoii (bogăția Românului!), să zică, că ele nu vor să fie nici preutese la sat!

Știri economice.

Amânarea execuțiilor pentru dare. Ministrul de finanțe a dat poruncă primăriilor să lase în pace pe oamenii în restanță cu dările până după secere. Cei dela orașe însă nu vor fi cruțați.

Pentru ceice cumpără articole contra peronosporiei și a altor boale de-ale viilor. Ministrul de comerț face cunoscut (cu Nr. 30184/1912 III), că aceia, cari comandă pucioasă pulverizată, vitriol de aramă și fir, făină de var stâns pe cale chimică, azurin cristalizat, toate acestea articole pentru a împiedea răspândirea boalelor la vișele de viie, vor avea reducere la taxele de transport, dacă vor avea un certificat dela vicecomitele, că vreau să le întrebuințeze într'adevăr pentru scopul acesta. La comande e bine să se întovărășască mai mulți proprietari de vii.

O boală nouă de cai. În Bavaria (regat în Germania) s'a ivit o boală nouă printre cai, așa numită boala a somnului. Caii capătă o aprindere de creier, sunt tot amețiți și cei mai mulți mor.

Câmp nou pentru exerciții de tir pe sama artileriei. O comisiune de ofițeri superiori a fost la Cincu-mare, ca să se pună în înțelegere cu mai mulți proprietari deavolo și din câteva comune învecinate pentru arândarea sau cumpărarea unei părți de hotar, unde se vor face deprinderi de împușcat cu tunurile.

Legătură între Cincu-mare și calea ferată de pe Țara-Oltului, precum și între Cinc și Agnita. Din Cincu-mare va pleca un automobil în fiecare zi spre Agnita și unul spre Țara Oltului, ca să aibă legătură cu calea ferată Sibiu—Făgăraș—Brașov. Amănunte se vor publica în curând.

Târgurile de săptămână din Sibiu se țin acum pe Piața Hermann, în fața căzărniței celei mari la poarta Cîsnădiei.

Târgul de vite din Mediaș. Primăria comunei urbane Mediaș a adus următoarea hotărâre privitoare la târgurile de vite, cari se țin acolo: În cele dintâi două zile se pot mână în târg numai vite cornute albe și chieșei (pistrițe, băltate), iar în ziua a treia cai și bivoli. Hotărârea aceasta s'a și pus în aplicare la târgul de vite dela 9 Iulie n. din anul acesta.

Poșta Redacției.

Vas. B. în Fel. Noi credeam, că Dta ai abonat „Foaia“, pentru a o citi și a te lumina. Acum vedem, că mai mult pentru a ne sili oarecum a-ți publica în Foaie câte toate de-ale D-Tale. De altcum, celor trimise nu le-au venit rândul. De or vrednici, le vei mai citi; la din contră, umplem coșul.

Ocna-de-fer. Nu putem publica nimica din scrisoarea trimisă. Asta din mai multe cauze. Între aceste este faptul, că Dta, — deși jule când după scrisoare, ești om inteligent, — nu subscii ceia ce ne scrii. Nici atât nu știi, că tot ce ni-se scrie trebuie subscii, cel puțin pentru noi. De altcum pe regretatul l'a parentat destul de înălțător unele dintre foile ungurești... Frumoasă treabă, nu i așa!? Pe de altă parte, deși Dta ești om tinăr, ceea ce cunoaștem iară după scrisoare, scrii cu o ortografie foarte înstrăinată, de pildă „binekuvantată, grôpa“, etc.

Angel Metes în Șard. De aici foaia merge regulat. Scrie-ne ce numeri n'ai primit? Dacă îi mai avem, o să-i trimitem din nou. Celelalte le-am citit cu plăcere.

Ilie Zgrebenianu în P. Foaia a mers și merge mereu pe adresa cea veche. Scrie-ne o primești regulat?

Gavril Mușin în G. Nr. 8 din Biblioteca „Foi“ s'a trimis. Cartea „Cele 24 vâmi și Viața sfântului Vasile“ costă Cor. 2.40. iar pentru poșta recomandat 45 fileri deosebit.

Macedon Pop în I. Romanul „Cu paloșul“, tipărit și legat în carte, nu se află. De aceea am atras mereu atenția cititorilor noștri, ca să păstreze foile cu partea romanului. Acestea se pot lega la urmă ca și oricare altă carte.

Teodor Stanca în B. Foaie potrivită pentru țărani este în România: „Albina“ București, strada Mântuleasa Nr. 9. Costă 8 lei pe un an.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

O casă

cu boltă și mai multe odăi de locuit să află **de vânzare** în Sibiu, Schlangengasse Nr. 15. 652 1-3

Loc deschis.

Mijloculo de cură în contra **hemoroidelor** au de scop întărirea pânțecelor, cari sunt cauza principală a acestui neajuns. Corecțări de probă la spitalul comun ces. și reg. din Viena dovedesc, că apa naturală amară **Franz Josef** deja după câteva ciasuri influențează un scaun ușor, lăsând mereu și durerile. Se capătă în apoteca și prăvălii de ape minerale.

Papuci cu adevărate călcăie de gumi

Frumos lucru!

Dentist

653-52

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor

intrarea prin

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechi.)

8 Iulie: Zam.

9 Iulie: Câmpeni, Covasna...

10 Iulie: Gherla, Hadad.

11 Iulie: Dicio-Sân-Mărtin, Gilău, Pecica-română (com. Arad), Orlat.

12 Iulie: Armeni, Cehul din Selagiu, Cohalm, Oravița (Roman).

13 Iulie: Alba-Iulia, Huedin, Paraid.

14 Iulie: Buziaș.

15 Iulie: Boroșineu, Buza, Canija turcească, Pâncota, Segedin.

16 Iulie: Sighetul Marmăției.

18 Iulie: Bașon.

19 Iulie: Arghiehat, Basna, Beiuș, Caransebeș, Olpret, Sângeorgiul săsesc, Sereida Murășului, Vaida-Recea.

20 Iulie: Lipova, Petriș.

21 Iulie: Deva, Miheș.

22 Iulie: Kecskemét, Vârșeș.

23 Iulie: Debrețin, Măgheruș.

24 Iulie: Ocna (com. Alba-Iulia), Prejmăr.

În aceste zile se țin în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1-2 zile mai înainte.

Biblioteca

„Foi Poporului“.

Din Biblioteca „Foi Poporului“ apărut până acum următorii numeri:

Nr. 1. Nichita Balica, povestire istorică de Silvestru Moldovan și Movila lui Burcel, de V. Alexandri. Ediția III.

Nr. 2. Doine și strigături, culese și întocmite de Nicolae Regman. Ediția III.

Nr. 3. Găsitul, poveste de Emil V. Degau și Punga cu noroc și căciula fermecată, povestire orientală prelucrată de Silvestru Moldovan. Ediția III.

Nr. 4. Pomăritul, sfaturi în formă de dialog, de Iustin Sohorca, inv. Ediția II.

Nr. 5. Ulisse, regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan.

Nr. 6. Rîs și veselie, anecdote și glume. Ediția III.

Nr. 7. Găcituri, de Isidor Dopp, inv. Cu un adnex: Glume. Ediția II.

Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, povestiri istorice de Silvestru Moldovan.

Nr. 9. Poezii populare și povești, griblate și netezite și la lume împărțite, de Parteniu Giurgescu.

Fiecare număr costă 20 bani, iar pentru poșta este a se trimite 5 bani deosebit de fiecare carte (număr).

Alte numere în pregătire.

Nicolae Bratu

Te doare ceva?

Atunci folosește „Fluidul Elza” și „Pilulele Elza” dela apotecarul de curte E. V. Feller în Stubica, Centrala Nr. 122 (Croatia).

470 10-20

I. Renumitul „Fluidul Elza” alui Feller e, după experiențele noastre liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spure), slăbire de nervi, junghieri în coaste, influență, dureri de cap, de dinți, de spate amorțelă, durere de ochi, migrenă și multe nepomenite aci Fluidul Elza alui Feller e folosit cu efect fără păreche la răgușală, catar, dureri de piept și gât și morburii din curent ori răceală. Adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller”. 12 sticle mici sau 6 mari, cri 2 sticle speciale, K 5, franco.

II. Vestim apoi, că lumea folosește cu efect cinstit și sigur Pilulele-Rhabarberde mănăst alui Feller, contra durerilor de stomac, spirciuri, lipsă de poftă, arsurii de ficere, greață, amețelă, rigideți, hamoroida și alte conturbări de mistuire. 6 cutii franco cu 4 cor. — Să ne ferim însă de imitațiuni și să adresăm acurat așa

Eugen V. Feller, apotecar de curte în Stubica, Centrala Nr. 122 (Croatia).

Prețul bucatelor

În SIBIU la 16 Iulie st. n.:

Orz	Cor. 17,— până 18,40 de hectolitru	
Macar	14,—	14,80
Orz	18,10	15,—
Ovis	8,40	10,—
Cucuruz	14,—	15,—
Cartofi	4,60	6,—
Pasole	15,—	17,—
Yână Nr. 3	24,80	26,60 la 100 chilo
" 4	25,80	27,60
" 5	24,60	26,60
Blăniță	100,—	112,—
Unsore de porc	160,—	162,—
Săr. brut	66,—	67,—
Hău de lumini	80,—	85,—
Său de lumini topit	104,—	104,—
Săptu	66,—	66,—
Fân	3,20	4,—
Lemne de foc nepătate	9,60	10,20 la met cub
" " plătite	7,60	8,—
Spirit rafinat	2,25	2,30 la litru
Spirit ordinar	2,23	2,25
Carne de vită pentru supă Cor.	1,36 până 2,— la chilo	
" " " friptură	2,63	2,—
" " vitel	1,—	1,80
" " porc	1,20	2,—
Onă 10 bucăți	— 67	— 67
Un pătrar de miel	— 80	— 80
Carne de cal	— 80	1,20

În BUDAPESTA în 17 Iulie st. n.

Gtân de Tiza 78 chilo	Cor. 11,67 până 11,85 la 50 chilo	
" 79	11,80	11,90
" 80	11,92	12,20
Săcară		
Orz	10,80	10,55
Ovis	10,70	11,15
Cucuruz	8,82	9,90

Prețul banilor în 17 Iulie n.

	cumpărat:	vândut
Galbeni	Cor 11,50	11,89
100 Lei, hârtie	94,80	95,20
100 Lei, argint	93,—	94,80
Lire turcești, aur	21,45	21,65
1 funt sterlingi englezești	23,92	23,92
100 marea, aur	117,55	118,—
100 hârtie	117,55	118,—
Napoleon	19,06	19,15
100 Ruble rosești, hârtie	253,50	255,—
100 " argint	242,—	243,—

Nr. 7699/1912 arv.

647 1—3

Edict de licitațiune.

Din partea subsemnatului scaun orfanal comitatens să publică, că casa și curtea minorilor Eugen Roman și consoții, situată în piața comunei Săliște și cuprinsă în protoc. f. Nr. 16 A + Nr. ord. 1, Nr. top. 30, 31 și în protoc. f. 17 A + ord. 1 Nr. top. 32 să va vinde din mână liberă prin licitațiune publică în 2 Septembrie 1912 nou, la 10 care a. m., în cancelaria oficiului primăriei comunale din Săliște.

Prețul de strigare e 50.000 coroane sub, care preț realitatea nu să va vinde.

Doritorii de a lua parte la licitație au a depune în bani gata ori în libel de depunere un vadiu de 5000 coroane la mâna comisarului înărcinat de a efectui licitația.

Condițiunile speciale să pot vedea în decursul oarelor de oficiu începând dela publicarea acestui edict până la ziua licitațiunii în espeditul scaunului orfanal comitatens și la primăria comunală din Săliște.

Sibiu, la 6 Iulie 1912.

Scaunul orfanal comitatens.

Magnesi
președinte.

Publicațiune.

Comuna Veștem cerândcă pe calea licitațiunei publice, ce se va ține în cancelaria comunală din loc în 2 August 1912 st. n. la 3 ore p. m.:

1. Păgunatul din munții Buceciu—Jidu—Dobruș pe o nouă pericadă de 3 ani. Prețul strigărei 1500 cor. Vadiu 10%.

2. Păgunatul cu oi de toamnă-iarnă din botar. Prețul strigărei 1500 cor. Vadiu 10%.

Condițiunile de licitațiune se pot ști în cancelarie. 618 1—8

Veștem, în 29 Iunie 1912.

Primăria comunei.

Aureliu Moga Nicolae Veștemean
notar primar

Îngrijirea frumuseței

în mod igienic,

Masage cu electricitate

Colorarea părului

se efectuează foarte conștientios la

MADAMA ZINK

Salon pentru dame de frizat și pieptenat

Sibiu, strada Cienădiei Nr. 26. etajul I, în stânga.

Nr. 536/1912

651 1—2

Publicațiune de licitațiune.

Subscria antistie comunală, pe baza hōtărării comitetului comunal adusă în ședința extraordinară din 15 Iulie 1912, dă în licitațiune publică cârcima comunală, nou și modern zidită, constătătoare din o odaie pentru cârcimă, una pentru boltă, trei odăi pentru locuit, pivniță corespunzătoare, precum și grădina aproape un jugăr catastral, cu dreptul de cârcimărit, începând din 1 August st. n. 1912, pe 6 ani succesivi.

Licitațiunea publică să va ține în 31 Iulie st. n. a. c. la 10 oare a. m. în cancelaria comunală.

Prețul de strigare anual 1200 coroane. Vadiu de 10%, după prețul de strigare este a să depune înainte de începerea licitațiunei.

Condițiunile de licitație să pot vedea în fiecare zi, în carele oficioase, în cancelaria comunală.

Blăjel (Balázstelke, comitatul Târnavei mici), în 16 Iulie 1912.

Kuti Gyula m. p. Ioan Moldovan m. p.
notar comunal. jude comunal.

Pentru căsătorie.

Un șaran vădov cu stare bună, locuitor într-o comună din Mărginime, unde are boltă, caută o fată de vr'o 25 ani sau o văduvă care se cade, spre a se căsători. E de dorit ca numita să se priceapă puțin la ale boltei și să aibă și ceva avere. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor trimite respectivului. 650 1—3

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate al cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foil noastre, iar pe de altă parte voi fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Un învățăcel

se primește în prăvălie de manufactură și coloniale la 644 1—3.

Ilie Martin

Săliște (comit. Sibiiului).

Sunt preferiți cei ce știu ceva limba germană.

„Reuniunea română de înmormântare din Sibiu”

recomandă cu toată căldura binevoitoare atențiunii a numărului nostru public din Sibiu și din provincă

Întreprinderea proprie de înmormântări,

bogat sortată cu tot soiul de obiecte trebuincioase la înmormântări, între cari sicriuri, cununi, acoperitoare, ghetă (păpuși), felinare, cruci, care funebre, etc.

Prăvălia Reuniunii Strada Quer Nr. 3,

(casa fabricantului G. Moess) să găsească sub îngrijirea dnului Ioan Roman (patronul salonului de barbierie din strada Quer — Poplăcii mici — Nr. 4), care stă la dispoziție în toate afacerile privitoare la înmormântări, fie în Sibiu, fie la transportarea de morți afară de Sibiu.

Înmormântări se fac de clasa I-a, a II-a și a III-a. În mormântarea membrilor răpescăși și Reuniunii se face cu preț redus! Comandele să îndeplinească cu prevenire și cu toată punctualitatea. 643 1—

Întreprinderea să îngrijească de trăsuri, de tot soiul de tipărituri, ca redactarea și tipărirea anunșelor funebre, etc. etc.

Cum venitul curat al întreprinderii e menit să înmulțească fondul „Azilului” pentru adăpostirea orfanilor și neputincioșilor noștri scăpătați, preoțimea, dascălimea și ceilalți cărturari ai noștri, sunt rugați a stăruii pentru înscrierea de membri la Reuniune cu taxa de cor. 2 de înscriere și 60 bani după cazul de moarte al câte unui membru și pentru a se folosi de întreprinderea noastră în cazuri de înmormântări.

Pentru biroul Reuniunii:

Fant. Lucuța,
prezident-director.

Komal Perian,
cassar.

Vict. Tordășianu,
secretar.

Un tânăr comerciant

În etate de 23 ani, așezat la sat, cu avere nemăsurătoare 30 mii coroane, un venit anual 5—6000 coroane, caută cunoștința unei fete române din o familie fruntașă dela sat. E de dorit ca respectiva să aibă o creștere bună și pricepere pentru conducerea prăvăliei, precum și ceva zestre potrivită. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului“, de unde se vor trimite respectivului tânăr. 634 1—3

Două mașini complete de îmblătit cu aburi

aproape nouă sunt de vânzare foarte ieftin. 611 1—

1. Un locomobil de 4 puteri de cai, cu o batoză de 900 m/m. Fabricat: prima fabrică ung. de mașini.

2. Un locomobil de 4 puteri de cai, cu o batoză de 1000 m/m. Fabricat: Hoffherr & Schrantz.

Amănunte se dau la **Hans Schieb**, Sibiu, Hotel Bonfert.

O econoamă

adevărată o persoană potrivită, care să îngrijească de toate ale casei și de bucătărie, se caută pentru un domn singur, bine situat, așezat într-un oraș din România, aproape de Turnu-Roșu. Leasă 40—60 cor. lunar și întreținere completă. Se aibă etate de 25—40 ani, spre a putea conduce totul cu pricepere. A se adresa la administrația „Foi Poporului“, de unde se poate afla adresa respectivului. Pentru răspuns a se adresa o marcă de 10 bani. 632 2—

O lucrătoare pentru rotar

dimpună cu casă de locuit și o seamă de mușterii buni, se află de închiriat în Sibiu, Schlangengasse Nr. 4. În aceeași curte se află și lucrătoreasă unui covaci, care e proprietarul casei. Respectivul poate lucra pe seama lui cu calfe și băieți. Cu 1 August poate începe lucrul. În aceeași curte se primește și un învățăcel de covaci. 610 1—3

O calfă pantofar și un învățăcel

se primește în lucrătoreasă mea modernă, ce vorește să mi-o mărească și unde execut încălțăminte pentru dame, domni și copii. Condițiuni favorabile.

Pantofăria **NICOLAE PASCU**

636 1—2 în Orlat, strada Bisericii.

De vânzare

este o casă împreună cu dreptul de licență pentru cărciumă, sare, tabac și toate cele de lipsă într-o boltă. Ca-a se afla într-o comună fruntașă românească din comitatul Hunedoarei, unde numai o simplă cărciumă mai este. Adresa respectivului se poate afla la administrația „Foi Poporului“. Pentru răspuns a se adresa o marcă de 10 bani. 633 1—3.

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de primul rang și bine uscate, în orice cantitate, aduse dela fabrica de parchete **Neuschloss Nasicz** în Slavonia, precum și tot felul de scânduri de brad, trepte, lați și alte lemne pentru clădit cu cele mai ieftine prețuri recomandă și livrează 498 18—

Glanz, Szánto & Macelariu

magazin de lemn de lucru

Sibiu, strada Rîului (Flussgasse) Nr. 6.

Mobile ieftine și bune

să pot procura numai la

Prima fabrică de mobile

PETRUȚIU & PLATZ

Strada Sării 37. SIBIU (Nagyszeben) Salzgasse 37.

Onoratul public este rugat înainte de a-și procura mobile să binevoiască a cerceta, și fără a cumpăra,

Marea expoziție

de tot felul de mobile de artă și simple, care stă zilnic spre vederea publică.

Se atrage atențiunea asupra

Atelierului propriu de sculptură și tapiserie de primul rang.

Executăm toate lucrările de lipsă la biserici noi și vechi. Orice comandă se efectuează prompt, conștiincios, pe lângă deplină garanță și cu prețurile cele mai moderate. 332 36—

Apelând la sprijinul On. public românesc, semuăm

Cu toată stima

Telefon Nr. 47

Petruțiu & Platz

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188.

Postaparcasa ung. 29,349.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și birouri de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și în limba.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

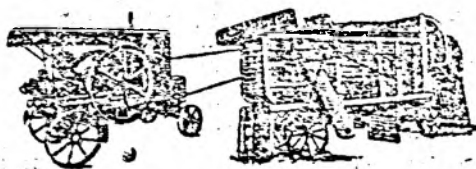
Frații Karczag în Budapesta.

La cea mai mare înaintare în prezent au ajuns

Locomobilele pentru păcură „EOS“

509 17—

(„Eos“ Hochdruck-Viertakt-Rohölokomobil)

Cu informații și oferte gratuite servește cu plăcere reprezentantul

M. SCHÖNBERGER
SIBIU, Piața Hermann Nr. 8.

cari sunt patentate și au toate avantajile motoarelor Dicsel.

Cea mai ieftină și mai sigură putere motrică. — Spese pentru o putere de cal pe oară numai 3 fileri. — Nici un aparat de aprins. — Ori-când și momentan gata de lucru. — Pentru îmblătit deosebit de potrivit. — Condiții avantajoase de plată.

Băieți

se primeec ca învățăcei la

Stefan Moga, fronzelar

Sibiu, strada Trenului Nr 1.

Băieți orfani capătă toată întreținerea și îmbrăcăminte. 634 2-6

De închiriat

este casa cu curte și localul de circimă din Sibiu, piața lemnului Nr. 4 (Baubolzplatz, Grenadur), cu începere dela 1 Octombrie 1912 at. n. 622 2-6

Doritorii să se adreseze la avocatul **Dr. Nicolae Petra** în Săliște.

De vânzare

este **cucuruzul** sămănat pe o întindere de 6 jugăre, de două ori săpat și în stare foarte frumoasă. Locul e lângă drumul țării, depărtare de 4 kilometri dela Sibiu. A se adresa la **Ernst Goguel**, moșia sub dealul Ocnei. 637 1-2

Marcă de escutire „Anker”

Einiment. Capsici comp.,
(845 91-42) Inlocuitor pentru
Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care
să folosească de multă ani ca fricțiune sigură
== la podagră, reumatism și reell. ==

Atenție. Din cauza imitațiilor de pușină va-
loare să fim precauți la cumpărare
și să primim numai sticle originale în șutule
cu marca de escutire „Anker” și cu numele
Richter. Cu prețul de 80 fl. C. 140 și
C. 2. — să capătă aproape la toate farma-
ciile. Depozit principal la Iosif Török, far-
macist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur” în Praga.:
Elisabethstrasse Nr. 5 neu.

De vânzare

este din cauze familiare o *prăvălie* bine asor-
tată cu *mărfuri de coloniale*, licență pentru
tabac și sare. Învărtire anuală 20.000 de co-
roane. Prăvălia are încăperile pentru maga-
zinul trebuincios, precum și alte două odăi și
culină pentru locuință. Respectivul cumpărător
ar avea lipsă de vr'o 7000 coroane. Prăvălia
se află în piața din comuna *Alfina* (comitatul
Sibiu). A se adresa la *Michael Apfelbaum*
acolo. (649) 1-3

OROLOGIU CU LANȚ

cu numai 2 cor. 50 fl.

Cumpărând cantitate mare de oroloage, trimit:
1 orologiu de precizie Anker, foarte fin, aurit
cu lanț cu tot, pentru 2 cor. 50 fl., 3 buc.
cu 7-20, și 5 buc. cu 11-50 și garanță în
scris pe 3 ani. Expediție cu rambursă: Casa de
export (642) 1-1

P. LUST, KRAKAU U/51.

De nu place, dau banii înapoi

PRIMUL ATELIER DE MAȘINI în OCNA-SIBIULUI

Aducem la cunoștință onoratului public, că ne-am mărit atelierul nostru de mașini,
în care primim și executăm tot felul de **mașini speciale și agricole**.
Anume: **motoare, mori, garnituri de îmblătit**, precum
și **apaducturi, instalațiuni de lumină electrică,**
construcțiuni de fer pentru **edificii**, cu prețurile cele mai
moderate.

Cu toată etima:

BUZDUGHINĂ și STANCIU

Ocna-Sibiului, Sospatak utca 6.

472 12-

Schimbare de local.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștință onoratului public, că

Prăvălia de mănuși și bandage

ce am avut-o în Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 57 mi-am **mutat-o** în localul din
Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 1
în colțul Promenadei Bretter — Casa Rumler.

Mulțumind tuturor pentru binevoitorul sprijin de până acum, rog a mă corecta și
în viitor, garantând un serviciu bun și ieftin

Ca toată etima

F. STOIBER.

Frații Gömöri

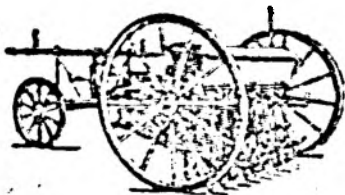
Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek** în Blansko.

Magazin dela fabrică
pentru mașini economice

Budapesta,

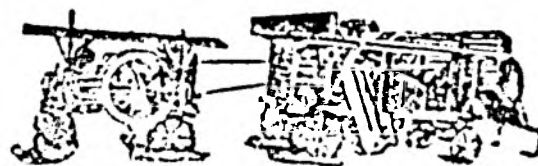
IX., Boráros-
tér Nr. 2.

Recomandăm mașinile de sămănat, con-
strucție tare, cu aparat de sapat și sămă-
nat cucuruz, sistemul cel mai nou, care
corespunde întru toate timpului de față.

Mașinile de îmblătit cu motor, insta-
lările de mori și mașinile de sămănat,
pe cari le-au liferat firma **FRĂȚII GÖ-
MÖRI** sunt bine primite în toată țara, de
aceia ne recomandăm onorațiilor economi.

Mai departe recomandăm următoarele ma-
șini speciale: tăvăluguri pentru zdrobi-
tul pietrișului cu suluri de piatră și ci-
lindru cernător, spre a se folosi la petriș
mărunt și mai mare; cum și a se mână

Garnituri de îmblătit cu motor! dis-
tinsse cu numeroase premii prime, liferăm
pe lângă deplină garanție și condiții avan-
tagioase de plată. Pentru instruirea la
purtarea mașinilor de îmblătit trimitem
gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, Instalări com-
plete pentru țiglarie, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spesele noastre, prin ceea ce
cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinilor și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Pentru zidiri

în totdeauna în depozit

Traverse (fer U)
Scoabe, Fer de incuiat
Toate soiurile de fer

Mucava de coperit, Plăci izolate
Țevi pentru stucatură
Ciment (de Beocsin și Brașov)
Lemn de lucru și Material tăiat
Impletituri Rabitz

And. Rieger

prăvălie de fer și
lemn de lucru

Sibiu — Nagyszeben.

**Toate în lume
se scumpesc!**

păne, carnea, chiria casei, — numai
păpușii și chetole executate în atelierul lui

VASILIE BAN
la „Cisma mare roșie“

după cum se aumește prăvălia lui, se ieftinește

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălțăminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lăsa păpuși buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN, Sibiu
Strada Ocnol (Burgergasse) Nr. 7.

Casa proprie.

Dumineca deschis pînă la 10 ore înainte de amiază.

COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA ACUM. 141 7—

Renume universal

are cîșul de buzunar marca „Sirena“, 14 car. aur american double, anker-remontoir ce merge 36 de ore. Prin cumpărarea întregii producții din aceste cîșuri, mă aflu singur în poziție a putea oferi pentru prețul grozav de ieftin de 4 cor. 90 bani acest cîș, care posedă un mecanism prima elvețian, astfel că nici nu se poate deosebi de un cîș de aur, ce costă 100 cor. Pentru meritul regulat garantez 5 ani. 6:1 5—3

1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucati 9 cor. 60 bani. Mai departe oferz un cîș Gloria, de argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La ori care cîș se alătură în cîște un lanț elegant aurit. Nu e nici un risc. Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin

S. Kohane, export de cîșuri
Krakau, Sebastiangasse Nr. 15.

500 Coroane

plătesc celui ce ar mai căpăta vre-odată durere

de dinți ori li va miroși gura după ce va folosi aya de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19 1. Sommergasse 1. In Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27: strada Cîsnădiei 53; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ounei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Găstariței și str. Cîsnădiei. In Blăstrita: farmacia lui Herbert. Bebeșul-săseș, farmacia Lederhilger: Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară prețutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Deuștări de falsificări vor fi bine plătite. La locurile unde nu s'a poate căpăta, trimit sticle cu 5 cor. 80 fl. franco 56 32—

Mare atențiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiană, Fabrică de mașini agricole,
Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul seu asortiment de tot felul de **motoare** dela **prima fabrică**, dela cel mai mic și pînă la cel mai mare; asemenea și **mașini de treerat** din renumita **fabrică Hofherr** dela cea mai mică și pînă la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și **Roman** din **Beocin**, **Traverse**, **Trestie**, **Carton cătrănit** pentru invălit, **Pânză de sarmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — pînă nu veți vizita prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientios.

581 10—

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

Tot felul de tipărituri
moderne

execută ieftin, grabnic și conștientios

„Tipografia Poporului“

SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 12.

Ilustrate cu porturi românești
precum și

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

in mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

in cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

in diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple pînă la cele mai fine.

Noutățile de vară

au sosit în

Warenhaus

(magazinul de tot felul de mărfuri)

Grünberger

Prețurile mele
ieftine și fixe

precum și bogata alegere
în haine cu gust

sunt cunoscute și recunoscute

de aceea e în interesul fiecăruia, ca să cumpere dela mine
ce are de lipsă

Cu toată stima

Warenhaus Grünberger
SIBIU, strada Cîsnădiei

Bentură escelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență.

Influențează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3.50, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toate apotecile.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu.

Vinuri de masă escelente,

litru cu 56 și 60 fleri la cumpărarea de cel puțin 50 litre ofere negustoria

67 77— de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urozelui 20.

Ludovic Ferencz,

EROITOR DE BARBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de primăvară și vară în mare asortiment

noutățile 10 60—

sunt chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de salo, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Baglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. —

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripțiile croitura cea mai nouă.

Fabrica de săpun și lumini

Mănușă cu abur a lui Indiferență la 1848.

Meltzer în Sibiu

Prăvălie și magazin în strada Gușteritei

Filiale: Piața mică și strada Cisnădiei

recomandă bine cunoscutele sale fabricate, deosebi

Lumini de stearină și ceară

pentru biserici și înmormântări

Săpunuri foarte bune și ieftine.

Tot felul de săpunuri pentru toaletă.

Revânzătorii primesc rabat mare.

La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri-curente se trimit la cerere gratis și franco.

Schimbare de local.

Subscrierul am onoare a aduce la cunoștința onoratului public că cu 1 Iunie st. n. a. c. îmi schimb

Atelierul de pantofărie și cismărie

580 8—

din Sibiu, strada Ocnei Nr. 17 în

SIBIU, Rosenanger (Piața brânzei) Nr. 9.

unde primesc și execut ca și până acum
tăminte dela cea mai simplă
bărbați, femei și co

Rugându-mă pentru binevoitor
semnez.

Cu toată stima:

GEORGE ENYEDÉ

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

— este foarte bună și gustoasă! —

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la oraș cât și la țară. 107 67—

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

În America unicul Depozit de cărți românești este Biblioteca Română în New-York

65 St. Marks Place.

145 68—

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituții române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonograme, gramofone, plăci și tuburi cu cântece românești, ceașornice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de tot felul și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecăruia gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pe răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijloace de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Dela „Biblioteca Română“ se poate comanda și „Călimarul Poporului“ pe 1512.

MOTOARE DE BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva piedecă la motor. De aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie le este venitul cel mai în urma vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește.

Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

Fabrica de motoare Ferd. Zaller Sibiu—Nagyszeben

Strada Franciscanilor Nr. 6

unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine ca ori unde. 488 20—

Se primesc și execută tot felul de **reparaturi** și schimbări în construcție.

MULTE SCRISORI DE RECUNOȘTINȚĂ.